

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és Igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 211. szám
1940. szeptember 18., szerda

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Antonescu tábornok, államvezető:

Emberként kell kezelni mindenkit, bármilyen legyen a nyelve vagy hite

Elfoglalták hivatalukat az új kormány tagjai — Pásztorlevelet bocsátott ki Nicodim pátriárka — Megszűnt a petroleum-kormánybiztosság

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető a következő hivatalos felhívást bocsátotta ki:

„Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök kéri az összes állami hatóságokat, amelyek a minisztériumok kötelekbe tartoznak és ugyanakkor kér minden társadalmi osztályhoz és kategóriához tartozó románt, főként pedig az erdélyieket, hogy nyújtsanak neki segítséget annak megalkotására, amit vállalt: A belső rend megővésére, valamint az összes szomszédokkal való korrekt viszony megőzésére.

Kér mindenkit a miniszterelnök, hogy óvakodjanak az embertelen, törvénytelen és elhamarkodott tettektől, kéri a hatóságokat, egyéneket mindenkit, személyenként és kollektíve, hogy minden más etnikai származású kisebbségi polgárral szemben, akik azoknak a szomszéd országoknak etnikai családjába tartoznak, amely országok számára a múlt hibái folytán egyes országrészeket át kellett engedni — a legkorrektebb magatartást tanítsák. Figyelembe kell venni, hogy igen sok drága vértessvérünk került ezekre a területekre, akik ellen ellenrendszabályokat válthat ki minden meg nem felelő itteni viselkedés. Mindenki vigyázzon minden gesztusra, tegyen mérlegre minden szót, amit kimond, minden ténykedést, amelyet el akar követni, mert minden elhamarkodottság csak nehézségeket okozhat a határon túl.

Bármilyen legyen valaki nyelve, bármilyen legyen a hite, emberként kell kezelni: mert a román állam teljes mértékben garantálja a szabadságot az élethez és méltósághoz való jogot minden állampolgárának, tekintet nélkül etnikai eredetére.

Az igazságszolgáltatás az egyetlen fórum, amely az idegent is felelősségre vonja ha az állam törvényei ellen vét.

A sajtó és a nagyközönség tudja meg, hogy a román állam külső támasza és alappillére: a tengely. — ennek következtében a közöttünk élő olasz és német polgártársainkat baráti és testvéri szeretet érzésével kell körülvenni ezt mindenképpen a legmagasabb államérdek és ezzel egyidejűleg saját érdekeink is diktálják és ennek alá kell vetnie magát minden igaz hazafinak.”

Bucuresti, 1940. szeptember 17.

ION ANTONESCU tábornok
miniszterelnök és államvezető.

Nicodim pátriárka pásztorlevele az új uralomról

Bucuresti, Hivatalosan jelentik, hogy Nicodim pátriárka Őszentsége a következő pásztorlevelet bocsátotta ki:

Mi, Nicodim,

Isten szent kegyelméből, Bucuresti püspöke, Ungro-Vlachia metropolitája, Románia pátriárkája és Capadocia pátriarkájának helyettese, a szent Színódus feje, mindenkinek békét és kegyelmet az Urtól, tőlünk pedig egyházi-jedelmi áldásunkat.

Csak az apokalipszishoz hasonlóak azok a súlyos megpróbáltatások, melyeken hazánk átmegy, mert országunkat délen, keleten és nyugaton hatalmas veszteségek érték. A nép fájdalmaiban átítatott ideglete és izgalma a tetőfokra hágott — és ilyenkor ütök fel a fejüket a zavarosban halászni akarók, a hazugságok és rémhírek terjesztői, akik a nép méltóságát és önuralmát meg akarják ingatni és hazánk károkat okoznak.

Minden igaz hazafi, minden jó román elszántan, nyílt szemmel és törhetetlen akarat-tal néz szembe ezekkel a lelkiismeretlenségekkel, hogy leálcázza őket, mert ezek a nemzet ellen-ségeiként közöttünk bujkálnak. Am vannak közöttük félrevezettek is, akik nem tudnak számot vetni tetteikről és, akiket ezért fel kell világosítani, akiknek lelkét vissza kell adni az Istenbe és az állam vezetésebe vetett hitet.

A felvilágosításnak ez a kötelessége azonban elsősorban reátok három! Lelkipásztorok, mondtok a Megváltó: „Ti vagytok a világ világosságai! Ti vagytok a föld sója...”, úgy tehát ne felejtsetek el a Szentlélek tanítását,

amiért csak Isten áldása kísérheti lépéteket.

Hozzátok intézem szavaimat, nézzetek a nép lelkébe, osszassátok el onnan a sötétséget, hogy megismerje mindenki az igazságot. Legyetek a föld sója, mint tanítók, hogy a szomorú napokat megadással tudjuk átélni. Vegyétok kezetekbe a Szent Bibliát, ahol Pál apostol ezeket mondja:

„Minden lélek vesse alá magát az uralomnak, mert nincs olyan uralom, vagy uralkodás, amely nem Istentől jönne, aki tehát az uralom ellen vét, Isten uralma ellen vétkezik. Az uralomnak történő alávetés nem félelmet jelent, hanem a jó szolgálatát a rosszal szemben, mert minden Isten dicsőségére történik.”

Igy tehát ne félelemből történjék az igaz hívő lélekkel az uralomnak engedelmesség, hanem azért a leckét tanítsátok ti lelkipásztorok a hívőknek, mert aki nem így tesz, az ellensége a hazának és népének, kivált így igaz hívő lélekkel az uralomnak engedelmességen felül az uralmat jó példával előlárva, rendszeretettel, fegyvellemmel és az egyéni érdekek feláldozásával a közérdek előtt. Hirdessétek mindenkinek, hogy milyen Istennek tetsző dolog ez, mert az Ur megáldotta I. Mihai királyunkat és Felsőes édesanyját, akit visszahozott országunk élére és megáldotta hazánk megmentőjét, Antonescu tábornokot és kormányát, a hadseregünket, az összes államvezetőket és az Urstent megadja számunkra, hogy tántoríthatatlan bizalmunkra támaszkodva, győzedelmesen teremtsék meg hazánk békés és nyugalmas jövőjét és országainkat újból a régi dicsőséges

lénybe juttassák. Ha így sáfárkodtok, a nép és haza hálája kísér munkátokat mint a béke, igazság és jószág hirdetői, és akkor megnyugodott lélekkel állhattok majd a Nagy Bíró elé, aki akként szól majd Hozzátok:

„Jó szolgák voltatok és mert kevesek felett uralkodtatok, most sokak fölé helyezlek, Amen.

Bucuresti, 1940. szeptember 17.

† NICODIM.

Antonescu államvezető-kormányelnök távirata Göring tábornaghoz

Bucuresti, Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető a következő táviratot küldötte Göring Hermann birodalmi tábornagynak:

„Excellenciás Uram! Amikor népünk és ifjuságunk annyi áldozatából új Románia születik, igaz baráti és bajtársias szeretettel köszöntöm a Birodalom dicsőséges tábornagját, annak a hálának és feltétlen együttérző rokonszenvnek kifejezésével, melyet hazája és személye iránt érzek.

ION ANTONESCU.”

Elfoglalták hivatalukat az új miniszterek

Bucuresti, Tegnap ünnepélyes keretek között iktatták be az új kormány tagjait. Horia Sima miniszterelnökhelyettes már reggel kilenc órakor megjelent hivatalában és megkezdte napi munkáját. Az új kormány valamennyi tagja már reggel kilenckor a helyén volt és nyomban meg is kezdték a munkát.

Tíz államtitkári kinevezés

Bucuresti, Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető a következő államtitkári kinevezéseket eszközölte:

Allamtitkárok lettek:

M. Gr. Romascanu, a nemzetgazdaság egy-egyesítésének miniszteriumában.

P. Ghiulescu, Paul Iacobescu, Stene Dulin, a nemzetgazdasági miniszteriumban.

Dumitru Iosif dr., a földmívelésügyi miniszteriumban.

Eugen Dimitiescu, V. Vasiliu és Gh. Bodea, a pénzügyminiszteriumban.

Traian Herseni és Vladimir Dumitrescu, a közoktatás- és kultuszminiszteriumban.

Popovici A. dr., a közmunka- és egészségügyi miniszteriumban.

Nichifor Crainic a rádiószolgálat vezérigazgatója

Bucuresti, Nichifor Crainicot a rádió vezérigazgatójává nevezték ki, míg az augusztus 16-án kinevezett D. V. Mugurt a rádió vezetésétől felmentették.

A bucaresti-i diplomáciai kar tisztelgése

Vasárnap, amidőn Őfelsége I. Mihai király és Őfelsége Elena anyakirályné Bucures-tibe visszaérkeztek, nagyszabású ünnepség volt, amelynek során a trónteremben a pátriarkátusi istentiszteleten résztvevő személyeken kívül megjelentek a bucaresti-i diplomáciai képviselők vezetői is, hogy hódolatukat fejezzék ki Őfelsége I. Mihai királynak és Elena anyakirálynénak. Jelen volt Andrea Cas-sulo apostoli nuncius, Collas Constantin görög nagykövet, Avakumovics Alexandar jugoszláv nagykövet, de Weck René svájc-i követ.

Bárdossy László magyar követ, Sir Reginald Hoare angol követ, Reuterwård svéd követ, Fabricius W. német követ, Amaya E. J. argentin követ, Van Hoorn L. holland követ, Günther Mott Franklin az Egyesült-Államok követe, Bastos de Oliveira portugál követ, Rais Mohsen perzsa követ, Ghigi Pellegrino olasz követ, Preto de Ouro braziliai követ, Sandberg F. Carl norvég követ, du Parc vicomte belga követ, Milecz I. szlovák követ, Liang Lone kínai követ, Fouad Amin M. egyiptomi követ, Kiyasaki K. japán követ, Kivikoski Bruno finn követ, Tressera Vasquez mexikói ügyvivő, Rivera Angel silei ügyvivő, Alfonso Mery del Valay Alzola spanyol ügyvivő, Spitzmüller Henry francia ügyvivő és Basri Rizan török ügyvivő, valamint az illető államok katonai, légtitvi és tengerészeti attaséi is. A diplomáciai képviselők vezetőit a pápai nunciust, mint a diplomáciai testület dékánját és Sturdza R. Mihail külügyminisztert, Stănescu protokolligazgatóval mutatta be. Őfelsége a királynak, Őfelsége az anyakirálynénak és az állam vezetőjének.

Te Deum a budapesti román követségen

Budapest. A budapesti román követségen vasárnap ünnepélyes Te Deumot tartottak, melyen Crăţescu budapesti román követ vezetésével az egész követség és konzulátus személyzete részt vett. Ott voltak azonkívül a Budapesten tárgyaló vegyesbizottság román tagjai: Pop Valer meghatalmazott miniszter, főmegbízott, Stan marososi püspök, Macovei Victor balázsfalvai gör. katolikus püspöki vikárius, Augustin Calian és még sok mások. Az istentisztelet végeztével a jelenlevők térdenállva hallgatták végig Ion Antonescu államvezetőnek, az országhoz intézett felhívását, majd az ünnepség a román himnusz elneklésével ért véget.

Istentisztelet a kairói templomban

Bucuresti. Elena anyakirályné hazatérte alkalmából a kairói ortodox székesegyházban Constaţin. Karthago patriarchája fényes ünnepi istentiszteletet pontifikált, amelyen Zănescu román meghatalmazott miniszter vezetésével a követség, a konzulátus és a román kolónia tagjai vettek részt. A hallgatóság ezután a román követségen őszinte hódolatát fejezte ki az uralkodónak és az új államrendszer iránt.

A német sajtó Románia új kormányáról

Berlin. A német sajtó hatalmas kommentárok kíséretében közli az új román kormány névsorát és megemlékezik Romániának nemzeti legionarus államná történt átalakításáról.

A Berliner Börsenzeitung „Antonescu kormányt alakított és a hadsereg, valamint a legio közreműködésével ujjíateremti Romániát” címmel ír nagyobb cikket.

A Berliner Nationalzeitung kiemeli a kormánylista közlése mellett, hogy a legionaristává vált román állam ezzel a ténnyel elismerte Corneliu Zelea Codreanu magasrendű elküldetését és az új államforma olyan belső helyzetet teremt, amely Antonescu tábornok vezetése mellett Codreanu elveinek megvalósulása. Hatalmas áldozatokat hoztak a legionarus Románia előkészítői, de most a legteljesebb nyugalomban kezdenek hozzá az építő munkához. Antonescu kormányának tagjai szakértői, akiket a régi pártpolitikában való részvétel nem kompromittált és akik mindenképpen élvezik a vasgárda bizalmát. Az újság még beszámol bucarestii tudósításban arról a melegen átértett fogadtatásról, mely a határtól Bucuresti-ig kísérte a száműzetésből hazatért Elena anyakirálynét.

A Deutsche Allgemeine Zeitung bucarestii tudósítójának, Fritz Goldwingnak tollából közli, hogy vasárnap reggel milyen impozáns tömegmegnyilvánulás mutatkozott meg a királyi család, Antonescu tábornok és az új államrendszer mellett. „Semmi nem adja jobb jellemzőjét és festőibb rajzát a Romániában végbement átalakulásnak, — írja a német lap bucarestii tudósítója, — mint az a látvány, amely vasárnap reggel a néző elé tárult Bucurestiben. Megmutatkozott az a mély miszticiz-

mus, amely a legionarista mozgalom fő jellemvonása és az is kiviláglott mindenből, hogy a vasgárda nemcsak egy mozgalom az államban, hanem vezetője, Horia Sima révén, ténylegesen résztvesz az állam vezetésében. Leírhatatlan lelkesedés övezi egész Romániában a vasgárda mozgalmát és legendászerű feltekinetés veszi körül annak vértanúhalált halt vezérét és megalapítóját, a Kapitányt: Zelea Corneliu Codreanu, akinek fényképe mindenütt látható. Mély és komoly szemek még a fényképről is megmutatják azt a szuggesztív és fanatikus erőt, amely az a földműves ruhába öltözött apostolt életében az ország vezetésére kijelölte. A térdeplő tömeg, az áhitatban földreborult tíz és tizedek, egyöntetű kifejezése volt mindannak, amit ma Romániában egyetlen szóval kifejeztek: hogy naciona lista és legionarus rendszer építi ujja és acélozza meg ezt a nemzetet Európa délkeletén.

Az olasz sajtó visszhangja

Róma. Az olasz sajtóban a Corriera Adriatico című lapban Lorenzo Barozzi a Romániában történt változással foglalkozik és megemlékezik a legionarus mozgalomról és annak Kapitányáról. Mikor megismertem a Kapitányt — írja Lorenzo — egy hosszú munkasztal mellől emelkedett fel, a feje felett pedig védőszentjének, Mihály arkangyalnak képe díszlett. Amikor ez az apostoli alak felemelkedett szinte Mihály arkangyal szárnyait láttam a vállain és valóban a Vasgárda nem is választhatott igazibb védőszentet, mint Mi-

Ellenőrzés nélkül kezelték a félmilliárdot meghaladó titkos alapot

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közli: „Vegyük tudomásul az adózók, a miniszterelnökség hivatalos közléséből, hogy Murozo aki a titkos szolgálat főnöke volt, minden ellenőrzés nélkül 1930. óta a mai napig 528 millió leit kezelte. Ezt az alapot 1930-ban szerény 4 millió leiel dotálták és az 1939-40. évben

hály arkangyalt, mert ahogy Mihály arkangyal kardot tart kezében, úgy hordja a Kapitány magasan a keresztet, hogy az igazi legionarus a világ örömeit magától eldobva, csak szenvedésekkel teli étellel férjen az emberek szívéhez áldozatkészséggel, csak a Jó szolgálatában.

Megszűnt a petroleumkormánybiztosság

Bucuresti. Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető és Gheorghe Leon nemzetgazdasági miniszter a következő törvényrendeletet irták alá:

1. A jelen törvényrendelet életbeléptekor és annak a hivatalos lapban történt megjelenésével az 1940. január 16-án kiadott 51. sz. törvényrendelettel alakított petroleumkormánybiztosság megszűnik.

2. Ennek a kormánybiztosságnak egész vagvona a nemzetgazdasági miniszterium tulajdonába megy át, s annak tisztviselőit a szükséglet szerint használják fel.

Bucuresti, 1940. szeptember 17.

ION ANTONESCU, GHEORGHE LEON.

Az átengedett területekről érkezett nyugdíjasok helyzete

Bucuresti. Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető rendeletére felhívják a kiürített és átengedett területekről emelkedett nyugdíjasokat, hogy kellő időben jelentkezzenek nyugdíjnyomtatványokkal és a személyazonosságát igazoló irattal a jelenleg lakóhelyük illetékes népzugvígazgatóságainál. A nyugdíjat kizárólag személyesen vehetik fel az érdekeltek.

Mindenki takarékoskodjék a kenyérral!

Október elsejétől kezdődőleg friss kenyér nem hozható forgalomba

Az idegi gyenge hozam következtében a fogyasztóktól függ, hogy a buza termés fedezi-e a szükségleteket

Bucurestiből jelentik: Az idegi buza termés tudvalevőleg gyenge volt, így tehát nagymértékben a fogyasztóktól függ, hogy a termés fedezi-e majd a szükségleteket. Mindenki saját érdekében teszi tehát, ha idejében gondoskodik a pazarlás megakadályozásáról és teljes gazdaságosságot vezet be. A nemzetgazdasági minisztérium rendelése értelmében október 1-étől kezdve csak hideg kenyér hozható forgalomba, tehát friss kenyér nem árusítható. Abban az esetben, ha a la-

kosság megfelelőképpen takarékoskodik, majd más újabb intézkedésekre nem lesz szükség. Senki se dobja el a kenyérmaradékokat és ne vásároljon nagyobb mennyiségű kenyeret, mint amennyi családja részére feltétlenül szükséges. A gazdaszonyoknak valóságos missziójuk van ebben a kérdésben és nekik kell nevelő hatással lenniük az egész ország lakossága érdekében a család tagjaira.

Uj beosztások az aradi törvényszéken

Végezték a törvényszéki szünet

Az aradi törvényszéken véget ért a nyári szünet és szeptember 15-én megkezdődött valamennyi tagozatnál a polgári és bünygyek tárgyalása. A szünet véget értével Ludosanu Nicolae, a törvényszék főelnöke a tagozati elnökök bevonásával elkészítette a bírák új beosztását és már a mai naptól kezdve az egyes tagozatoknál az új beosztás alapján tárgyalnak. Az első tagozat elnöke maga Ludosanu Nicolae főelnök, a beosztott bírák pedig Nesselrode Carol dr. táblai tanácsos, tanácselnök, Berov Ioan tanácselnök, dr. Sulutiu Octavian és dr. Pentes Ioan.

A második tagozat elnöke Alexandrescu Alexandru, míg Ioan Janca tanácselnök, Andrei Griavu, Popovici Nicolae és Teodor Grozav a tagozat beosztott bírái.

A harmadik tagozat elnöke Seracu Adrian, tagjai: Hanganu Emil, dr. Herb Ioan, Bondarev Petru és Schionu Vasile.

A negyedik tagozat elnöke Stănescu Nicolae, melléje nyertek beosztást: Perva Petru, Cioroiciu Ludovic, dr. Tautu Gheorghe és dr. Solcu Alexandru.

Egyébként hasonlóképpen beosztották a temesvári törvényszék bíráit is és az ottani törvényszéken is megkezdődött az új törvénykezési évad.

Szabadon engedték a norvég hadifoglyokat

Stockholm. (Rador.) A Stefani-orda leendőti Osloból, hogy Hitler kancellár rendeletére a norvég hadifoglyokat, mintegy 1900 embert szabadon engedték és elhagyhatták a koncentrációs táborokat.

Megkezdte működését a román-bolgár népcseré ügyét intéző bizottság

Bucuresti. A Monitorul Oficial legutóbbi számában megjelent a dobrudzsai román és bolgár lakosok kicserélésére vonatkozó rendelkezés. A cserét a külügyminisztérium mellett működő főbizottság fogja technikailag lebonyolítani. A főbizottságon szakértők fogják irányítani a mezőgazdasággal vagy iparral vagy kereskedelemmel foglalkozó lakosság vagyonának likvidálását, illetve az érdekelteknek a craiovai szerződésben előírt attelepülését. A főbizottság elszámolásait a pénzügyminisztérium ellenőrzi. Az esetleg felmerülő panaszok külön bizottság elé kerülnek és ez a bizottság minden esetben nyomban érdemi döntést hoz.

Szófia. A román-bolgár vegyes bizottság tegnap Dgbricsban (Bazargic) megkezdte munkáját. Kijelölték azt a két albizottságot is, amely Tutraiban (Turtucaia) az új határvonal kijelölését végzi. A bizottságoknak könnyű

Ugy néznek ki

a NIVEA

gyermekkészítmények. Bevásárlásánál ügyel-

jen kérem a „NIVEA” névre és annak közös ismertetőjére: „Anyá és gyermeke” körbe foglalt jegyére. NIVEA-gyermekszappan, -Baby-Crème és -gyermekpuder minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.



munkájuk lesz mert az új határvonal lényegében azonos az 1912. évi határral.

A román közigazgatási hatóságok október elsején reggel kilenc órakor hagyják el az átengedett területet, miután előző napon a hadsereg már kiüríti Déldobrudzsát.

nem erősítik szeszszel, mint az angolokat. Az említett területen harcoló csapatok kizárólag az anyaországból való önkéntesekből állnak.

Olaszország arra kényszerült, hogy haditevékenységet kezdjen Egyiptomban, tekintettel arra, hogy Anglia Egyiptom felségjogainak megsértésével ezt az államot Olaszország ellen is katonai ténykedés támaszpontjául használta fel. Az olasz akció kizárólag az angolok ellen irányul és abban a mértékben, ahogy az angolok katonai ereje Egyiptomban csökken, úgy erősödik meg Egyiptom mint állam.

Megnyitott az út Egyiptom felé

Berlinből jelenti a DNB: Sollumnak az olasz csapatok által való elfoglalása megnyitotta az utat Egyiptom felé, bár az angol propaganda igyekszik ennek jelentőségét a minimumra csökkenteni. A német lapok kiemelik az olaszok sikereit, melyek akkor következtek be, amikor az olasz gvarmatügyi miniszter éppen a Német Birodalom fővárosában ismerteti Olaszország áldásos gyarmatosító politikáját és az eddig elért nagy eredményeket. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy Sollum elfoglalását maguk az angolok jelentették be a világnak. Ez a bejelentés ugyanolyan körülmények között és ugyanolyan megfogalmazásban látott napvilágot, mint annak idején „London norvégiai, lengyelországi és flandriai győzelmei.” Ha Sollum elfoglalása angol sikert jelent, akkor egy nap arra ébredünk, írja a lap, hogy az angol nagyvezérkar a következő hivatalos közleményt röpti világgá: „Ugy hisszük, bátran állítható, hogy az ellenség veszteségei olyan súlyosak, hogy egyáltalán nem állanak arányban egy szigetnek az elfoglalásával, amely egyébként is nem bír hadászati jelentőséggel.”

A sziget alatt a német lap természetesen az angol szigetországot, tehát magát Angliát érti. (Rador.)

Berlin, Német katonai szakértők megállapítják, hogy az angolok hétfőn találkoztak első ízben szemtől-szembe az olasz csapatokkal a háború megkezdése óta. Ugyanakkor megállapítják a német katonai szakértők, hogy most már Amerikában is el kell ismerni, hogy az angol légvédelem nem tud megbirkózni a német repülőgépek lendületével, akik a Londont körülzáró légkömbömböt játszi könnyedséggel szétörték. Vasárnap egyébként, mint azt most már hivatalos német helyen leszögezik, Londonban hétzben volt légiriadó, 24 óra lejárta alatt.

Szófia. A bolgár lapok megállapítják, hogy Sollumnak az olasz csapatok által történt elfoglalása súlyos csapás az angol birodalom számára.

Albánia területét követeli Görögországtól (?)

Genf. A „Journal de Geneve” értesülése szerint Tiranában a közeli jövőben összeül az albán nemzetgyűlés. Állítólag a nemzetgyűlés Albánia számára követeli a görögországi Janina és Csamuria tartományokat, ahol albánok laknak.

Angol hadijelentés

London. (Rador.) Az angol légügyi minisztérium a következő részleteket közli az angol léghaderő által vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Berlin ellen véghezvitt légitámadásról:

URANIA: Nagyfilmex színháza Tel.: 12-32.

8, 5, 7.15, 9.30 órák

Nem jurnál, hanem minden idők legnagyobb háborús filmje!! — A német motorizált osztagok előnyomulása és Varsó bombázása!

Lengyelországi hadjárat

11—12-ig jegyelővét, d. u. fél 3-tól. — Kedvezményes és ingyen jegyek érvénytelenek!

Előrenyomul Egyiptomban az olasz haderő

Churchill szerint a hadvselő felek még nem vetették harcba teljes légihaderejüket — Másfél napos újabb légitámadás London ellen

Roosevelt aláírta a hátkötelezettség bevezetéséről szóló törvényt

Róma. Az olasz sajtó nagy figyelemmel kíséri az olasz hadsereg Egyiptom elleni offenzíváját és megállapítja, hogy éppen, mint Keletafrikában, itt is az olaszok kezében van a kezdeményezés. A lapok kérdik, hogy az angolok miért építették Sollum és Sidi Amar között a védőbárányt és miért vontak össze nagymeny-

nyiségű csapatot, ha engedtek. A helyzet azonban most megváltozott mert Angliának Egyiptom oly fontos, hogy szembe kell szállnia az olaszokkal, akikkel az eddig való összeütközést kerülte Wawel tábornok katonáira súlyos feladatok és harcok várnak.

„Egyiptom népe csak hálás lehet a fascista Olaszországnak”

Róma. A Stefani diplomáciai szerkesztőfe azt írja, hogy az olasz csapatoknak nem az a célja, hogy Egyiptom függetlenségét megsemmisítsék, csupán fel akarják szabadítani Egyiptomot az angol kényszeruralom alól.

Olaszország együtt akar működni Egyiptommal és ezért Egyiptom népe csak hálás lehet a Ducenak és a fascista Olaszországnak.

Ami az egyiptomi határ átlépését illeti, a Kyrenaiai frontszakaszon a most beérkezett jelentésekből megállapítható, hogy

az angolok Kenyából, Britszomáli meg-

maradt részéből, Palesztinából és Ujzelandból vontak össze itt csapat egységeket és ha ezt a nagyon megerősített angol védelmi vonalat mégis át kellett adni Sollumnál: beszédesen bizonyítja, hogy az olaszok mindent elsöprő lendületének nem tudtak ellentálni.

Az olasz csapatok főparancsnoka falragaszon és röpcédulákon hozta az egyiptomi lakosság tudomására, hogy az olasz offenzíva nem irányul Egyiptom ellen, hanem meg akarja törni éppen Egyiptomban azt az angol uralmat, mely függetlenséget ígért Egyiptomnak, azonban — csak papíron.

A tét: Egyiptom buzatermése, a Szezei-csatorna és az Afrika feletti uralom

Clermont-Ferrand. Francia hivatalos körök nagy érdeklődéssel figyelik az egyiptomi határon kifejlődő eseményeket. Wallis angol tábornagynak az öt állomásozó angol gyarmati és szárazföldi haderő főparancsnokának komoly és felelősségteljes feladat jutott osztályrészül. Nem kisebb tétrel van szó, mint az egyiptomi gabonaplacról, azonkívül pedig a Szezei-csatornáról. Az olaszok négy oldalról támadnak — állapítják meg a francia katonai szakértők. — A bal-szárny a Földközi-tenger felől, míg két második tá-

madási irány a szudáni és kenyai határ mentén igyekszik bekeríteni az angolokat. A támadás főereje azonban minden valószínűség szerint egy teljesen váratlan ponton indul meg, amely villámerővel kényszeríti majd megadásra ezen az utolsó ponton is Angliát. Ha itt bekövetkezik az olasz győzelem, Afrika teljességében elveszett Anglia számára, de ugyanugy a Szezei-csatorna, a Vörös-tenger és az Indiai-Óceán feletti uralom is.

Homokfelhőben, fullasztó hőségben véres csata folyik az olasz és angol csapatok között

Róma. (Rador.) Az olasz hadseregfőparancsnokság jelenti: „A tegnapi nap folyamán Sidi el Barrani vidékén véres ütközet folyt le előretörő csapataink és az angol páncélos osztagok között. A csata óriási homokfelhőben folyik, amelyet a Szahara forró szele idézett elő. Az ellenség sorában válság jelei tapasztalhatók. Az olasz támadás teljes erővel folyik annak ellenére, hogy az angolok erős páncélos osztagokkal rendelkeznek. Az a tény, hogy az olasz katonák ilyen kedvezőtlen körülmények között is előretörnek, bizonyítja. Graziani tábornagy és az olasz katonák ki-

váló képességeit, amelyek a forró szél ellenére is töretlenül maradtak, holott az olasz katonákat

A kora hajnali órákban gépeink a város északnyugati részében levő katonai célpontokat bombázták. Így a tempelhoji repülőteret, valamint egy villanyközpontot, amelyet már előző utaink alkalmával is bombáztunk és egy éjszakán két ízben is volt légi riadó Berlinben. Gépeinket heves légelhárító tüzelés fogadta, de egyetlen gépünket sem ért találat. Ami más ellenséges katonai célpontokra történt támadásokat illeti, angol jelentésekből kitűnik, hogy különböző tízesetek keletkeztek, amelyek 30 kilométerre láthatók voltak. Angol bombák érték a hosszú horderejű ágyúállásokat is Calais közelében. Havre város kikötőjét

Churchill: Az ellenség előreláthatólag megkísérli a partraszállást

London. Az alsóház tizenkét napos szünet után kedden délután ülést tartott, amelynek elején a képviselők melegen ünnepezték a betegségéből felgyógyult és első alkalommal megjelenő Chamberlaint. Az ülés folyamán Churchill rövid beszédében a háború jelenlegi állásáról számolt be és leszögezte, hogy

az olasz csapatok Líbiában erősen hátradőlnek előre, azonban súlyos harcok folynak a két hadsereg páncélos osztagai között.

Az ellenség — mondotta Churchill — még megfelelő távolságban áll védelmi vonalunktól és meg kell várniuk a fejleményeket. Ami a németek partraszállási kísérleteit illeti,

fel kell készülnünk arra, hogy az ellenség az általa alkalmasnak vélt pillanatban, megkísérli a partaszállást és ezért min-

Rossz időben, fegyveres felderítést végzett a német légihaderő

Berlin. (Rador.) A német véderő főparancsnoksága jelenti: Partí ütéseink újból bombázták Dover kikötőjét. Határozottan megállapítottuk, hogy a bombázás során több kereskedelmi hajót lövedékeink eltaláltak. Szeptember 16-án a kedvezőtlen időjárásra való tekintettel a repülők tevékenysége fegyveres felderítésre korlátozódott, amelynek során eredményesen bombáztuk a dél- és közép-angliai repülőtereket, valamint Whithy ipari berendezéseit. Délben folytatódott a London elleni megtorló légitámadások, amelyek hullámszerűen megújultak szeptember 17-ike reggelén. Kikötőberendezéseket, valamint a háború folytatása szempontjából egyéb fontos célpontokat bombáztunk. Számos helyen tűz keletkezett. Az éjszaka folyamán bombatámadásokat intéztünk Liverpool kikötője ellen is. Légiharc során 3 ellenséges repülőgépet lelőtűntünk. Egy másik ellenséges repülőgépet a földön pusztítottunk el. Két német repülőgép hiányzik. A tegnapi nap folyamán és az elmúlt éjszaka az ellenség meg sem kísérelte a német terület elleni támadást.

Göring repülőgépe nem vitt bombát London felé

Berlin. Német részről hangsúlyozzák, hogy Göring tábornagy London felé tett repülőútjának egyetlen célja a megfigyelés volt és gépe bombákat nem vitt magával.

Róma. A Lavoro Fascista szerint a legutóbbi napok London elleni támadásainak mérlege: London tíz legfontosabb repülőterét elpusztították, a londoni pálványvar romokban hever, a Themse raktárai elpusztultak, a Woolwich fegyvergyár legnagyobb része felrobbant, a Vickers, és más fegyvergyárak borzalmas károkat szenvedtek.

London. Az angol fővárosban tegnap négyszer volt légiriadó. Az utolsó légiriadó megszakítás nélkül 3 óra 55 perccen ért véget.

Brüsszel. Az elmúlt éjjel angol bombavetők Anvers, Ostende és Brüsszel városait bombázták. Több polgári lakos áldozatul esett. Néhány épület megrongálódott.

Angol-francia légiharc Casablanca felett

Rabat. Egy angol repülőgép Casablanca felett repülve bombázni akarta a francia területet, azonban egy francia vadászgép harcra levezetett az angol légi egységgel és rövid küzdelem után az angol gép lángbáborulva a tengerbe zuhant. Franciamarokkói kórházsegélyhalók és egészségügyi repülőgépek siettek segítségére és a tenger felszínéről sikerült 3 angol tisztet megmenteni.

több bombatalálat érte. A holland, belga és francia támaszpontokon, valamint Antwerpen kikötőjében több százkötőhajót ért találat.

Olaszafrika minisztere Hitler vezér és kancellárnál

Berlin. (Rador.) Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében Hitler német birodalmi vezér kedden délután 15 óra 10 perckor az új kancellári palotában kihallgatáson fogadta Teruzzit, Olaszafrika miniszterét. A minisztert a kihallgatásról való távozásakor lelkesen megélemeztek.

den elővigyázatossági intézkedést fenn kell tartani.

— Szárazföldi, tengeri és légi erőnk állandó fejlődésben van és megállapítom, hogy a légi harcokban

mindkét fél erőinek csak egy csekély részét veti küzdelembe,

ugy hogy ezeknek a küzdelmeknek végén a legteljesebb bizalommal várhatjuk az angol légi erő teljesítményét.

Churchill beszéde végén még kijelentette, hogy még sokkalta erőteljesebb ellenséges támadások várhatók a németek részéről, mint eddig.

London. György Király kedden ebéden látta vendégül Churchill miniszterelnököt, aki vel ebéd előtt hosszasan tanácskozott.

Helsinki. (Rador.) A DNB a következőket jelenti: Az Ilta Sanomat című finn lap romboló hatásának minősíti a vasárnap éjszaka London ellen lefolyt légitámadást. Anglia minden légelhárítófegyverét a főváros védelmé érdekében kellett mozgósítani. A kikötőkben, üzemekben és raktárépületekben hatalmas tüzek keletkeztek a bombatalálatok hatása alatt.

Stockholm. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: Az Exocordia nevű svéd hajó az Azori szigetek környékén hajótörést szenvedett fel fedélzetére. Azoknak a kihallgatása során ki derült, hogy számszerint hatvanhárom hajótörött a Sainte Agnes nevű angol utasszállítóhajón utazott és Lisszabontól 870 mérföldnyire hajótörést szenvedtek. A hajótörés közelebbi részletei még hiányoznak.

Berlin. (Rador.) A DNB mértékadó helyről

Tizenhat és félmillió ember kezd meg az USA-ban a katonai szolgálatot

Washington. Roosevelt elnök ma aláírta a kötelező katonai szolgálat bevezetéséről szóló törvényt. Ennek a törvénynek életbeléptetése révén 16 millió 500 ezer ember kezd meg nyomban a katonai szolgálatot. A behívottak 21 és 35 év közötti emberek.

Repülőgépeket akar kölcsönözni Angliának az amerikai védelmi tanács

Washingtonból jelentik: Clark demokrata szenátor élesen kikelt az amerikai védelmi bizottságnak ama terve ellen, mely szerint Angliának 25 bombavető repülőgépet akarnak „kölcsönkérni” adni. A szenátor kijelenti, hogy

az elszigetelődés hívei éles harcot fognak indítani eme terv ellen, amely annyira átlátszó, hogy annak következménye nem lehet egyéb, mint hogy rövidesen hadihajókat és amerikai legénységet is segítségül küldenek a baibalutott Angliának.

Az amerikai sajtó egyébként ezeket az átengedendő bombavetőket „repülő városoknak” nevezi.

Clermont Ferrand. (Rador.) A flavas-iroda a következőket jelenti: A Le Temps-ben, Edmond Delage a következőket írja: „Az

arról értesült, hogy a Birminghami Armstrong-művek már nincsenek abban a helyzetben, hogy eléget tegyenek a külföldről kapott rendeléseknek. A legutóbbi éjszakai támadások során a Rolls Royce-műveket súlyosan megrongálták és 5000 motorkerékpár megsemmisült. Az üzemből szünetel a munka.

Népkonvák felállítását követelik az angol lapok

Stockholm. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol lapok azt követelik, hogy a kormány állítson fel népkonvákat a német bombázások következtében hajléktalan ná vált polgárok részére. Több lap éles kritikát gyakorol a kormánnyal szemben és azt elrejtve jelenti, hogy a kormány nem gondoskodott idejében a népkonvák felől.

Orlasi bombavető gépeket szállít Amerika Angliának

Newyorkból jelentik: A közeli napokban kerül leszállításra az az Anglia által rendelt harminc orlasi bombavető repülőgép, melyek egyenként 4500—5000 kilométeres utat tudnak berepülni anélkül, hogy üzemanyagot kellene magukhoz venniük. A gépek különben hatalmas mennyiségű robbanószert is vihetnek magukkal.

Az USA a világ legnagyobb tengeri hatalma akar lenni

Clermont Ferrand. (Rador.) A francia sajtó szerint az USA a világ első tengeri hatalma kíván lenni, ami abból is megmutatkozik, hogy a washingtoni tengernagyi hivatal 201 hadihajót rendelt és ugyanakkor 3028 tengeri repülőgépet vásárolt.

Védelmi szerződés készül az USA és Ausztrália között

Washington. Hull amerikai külügyi államtitkár az angol nagykövettel és Ausztrália követeivel folytatott tanácskozásokat. Ezek a megbeszélések valószínűleg Japánnak Franciaországgal szemben elfoglalt álláspontjával állna összefüggésben. Kiszivárgott hírek szerint az USA Kanadával kötött szerződése mintájára védelmi egyezményt köt Ausztráliával is.

Newyork. (Rador.) A német távirati Iroda jelenti: A Terranova levő Saint Johnsba Greenslade ellentengernagy vezetésével a Saint Louis amerikai gőzös fedélzetén tengerészeti küldöttség érkezett. A bizottság tagjai megvizsgálják a területet, hogy az Anglia által átadni szándékozott területen mely helyek alkalmasak tengerészeti és légi támaszpontok létesítésére.

A rendelet értelmében azonnal 60.000 ember vonult be a nemzeti gárdához, míg október 16-án 400.000 ujoncot soroznak Amerikában és ezt rövidesen követi 900.000 sorkatonaszülő alá hívása.

Egyesült-Államok flottája nem kevesebb mint 253 cirkálóval rendelkezik. Ezek közül 156 kiöregedett, 97 pedig az utóbbi öt év folyamán épült. Mindezeket csoportokban való harcra szánták.

Az előbbieken kívül 278 vadászcirkálója van az USA-nak. Könnyen felismerhetők alacsony fedélzetükről. Az utóbbi időben, néhányat közülük, aknakerakó hajóvá alakították át. Ennek ellenére maradt belőlük annyit, hogy az angol igények kielégítését nyervek. Egységeik 1000 tonnások, 18.000—20.000 lóerős motorokkal rendelkeznek és 32—36 csomó sebességet tudnak elérni óránként. Mind-egyikük külön felszerelése: 4 drb. 102 mm. ágyú, 1 drb. 76 mm. légelhárító és 12 drb. 523 mm. torpedó lanszirozóból áll.

C O R S O

Utolsó nap!

8, 5, 7.15, 9.15

I. Hucklebery Finn kalandjai
MICKEY ROONEY

II. Orloff kapitány

469. számú UFA hirdetés

Wilkie: Harcot hirdetek Rooseveltt politikája ellen

Washington. Huszonötezer főnyi, főként bányamunkás hallgatóság előtt beszélt Wilkie, az USA köztársasági párti elnökjelöltje Kansas államban. Wilkie kijelentette:

ha Rooseveltt propagandát csinál az Anglia érdekében történő háborubalépésnek, azzal az indokkal, hogy Angliát háborus összeomlás fenyegeti. — akkor én azt mondom, — hogy ha már valakit meg kell védeni, mi amerikaiak védjük meg elsősorban Amerikát. Harcot hirdetek, — mondotta az elnökjelölt, — Rooseveltt diktatúrája ellen, mert Rooseveltt nyilván elvesztette bizalmát a régi, amerikai demokrata erényekben és titkos kabinetje segítségével félrevezeti az amerikai közvéleményt.

Ha Rooseveltt a béke hét esztendeje alatt nem tudott rendet és nyugalmat teremteni az USA-ban, nyíltan kijelentem. — fejezte be szavait Wilkie, — hogy a krízis jelenlegi súlyos megpróbáltatásaiban erre teljességgel alkalmatlan.

Szabotázs az amerikai hadilipari üzemekben

London. A „Daily Telegraph“ amerikai tudósítója arról ad hírt, hogy az amerikai államrendőrség politikai osztályának vezetője, Seepred hadnagy a portlandi és meyeri hadifelszerelési gyárakban, amelyek az amerikai haditengerészet számára torpedórombolókat gyártanak, nagyarányú szabotáznak jött nyomára. A vizsgálat során ezekben a gyárakban 91 olyan fűzőkészüléket találtak, amelyeket bűnös kezek az előírásos vegyi anyag helyett petróleummal töltöttek meg. Az ügyben szigorú vizsgálat indult.

Japán ideges az USA fegyverkezése miatt

Tokióból jelentik: A japán sajtó az USA fegyverkezéssel kapcsolatosan azt írja, hogy minden hatalomnak jogában áll úgy és olyan mértékben fegyverkezni ahogy azt ólnak látja. Az amerikai propaganda azonban azt mutatja, hogy ez a fegyverkezés főként Japán ellen irányul. A japán újságok túlnyomó része aggályát fejezi ki, hogy angol-amerikai titkos szövetség létesül a csendesóceáni problémák tekintetében és e célból Japának már most meg kell tennie minden szükségesnek mutatkozó védekező rendszabályt.

Hitler vezér és kancellár fogadta a spanyol belügyminisztert

Berlin. (Rador.) A Vezér kedden fogadta az új kancellária palotájában Fernando Sunner, Spanyolország belügyminiszterét, akivel Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében hosszasan beszélgetett. A spanyol államiérfi érkezésekor és távozásakor a Vezér testőrgárdájának diszszázada tisztelgett.

Berlin, Róma és Madrid harca a nyugati demokráciák ellen

Berlin. A német sajtó hasábos cikkeiben foglalkozik Fernando Sunner spanyol belügyminiszter látogatásával a birodalomban. A lapok megállapítják, hogy a fasiszta Olaszország, a nemzeti szocialista Németország és a fallangista Spanyolország együtt folytatja harcát a nyugati demokráciák ellen az új európai rend felépítése érdekében.

A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz hangsúlyozza, hogy a spanyol belügyminiszter jelenléte Berlinben annyit jelent, hogy a nacionalista Spanyolország lerázza az idegen Igát és most újból arra a magaslatra kíván emelkedni, amely őt, mint elhatározó faktort Európában megilleti. Németország és Olaszország Franco mellett harcoltak Spanyolország felszabadításáért, mert az volt az óhajuk, hogy úgy belpolitikai, mint külpolitikai tekintetben ez a nagy nemzet egyensúlyba kerüljön. A nagy európai szolidaritás a két nagy tengelyhatalom mellett baráti, nélkülözhetetlen munkatársat talál Franco fallangista Spanyolországában, amely a kellő pillanathban megfelelő lépéseket tesz a tengelyhatalmak nagy célkitűzései érdekében.

Igy látja Moszkva . . .

Moszkva. (Rador.) A Szovjetsajtó részletes cikkben foglalkozik a nyugaton folyó nagy légi-

háborúval. A Journal Moskovsky megállapítja, hogy az ellenfelek minden erejük latbavetésével folytatják a küzdelmet.

Nagybritánia időt szeretett volna nyerni, mert legalább hat hónapra lett volna szüksége, hogy légi téren megfelelően felkészüljön, miután ezen idő alatt megfelelő mennyiségű hadianyagot kapott volna az Egyesült Államoktól. A német nagyvezérkar a maga fölényét felhasználva akcióba lépett, hogy megakadályozza Anglia felkészülését.

Mégis — írja a lap — a német légi haderő még nem nyerte meg a csatát, mert még nem tudta megbénítani az angol légihaderő cselekvőképességét. Mindkét félnek ige nagy veszteségeket kell elszenvednie.

Az elpusztult repülőgépek és főleg a pilóták száma több ezerre becsülhető. A német légihaderőre nagy feladatok várnak még, mert az angol ellenállást csak nehezen lehet megbénítani. Angol vezetőkörökben súlyosnak ítélik meg a helyzetet

és minden pillanatban várják, hogy a német szárazföldi haderő megkezdje a partraszállást. London bombázása a partraszállás bevezetésének tekinthető.

Doriot: „Hü ábránd az angol győzelemben reménykedni

Genéből jelentik a DNB: Doriot, a francia néppárt vezére cikket írt a L'Emancipation című hetilapban és többek között a következőket állapítja meg:

„Teljesen hü ábránd az angol győzelemben reménykedni. Ha ez mégis megvalósulna, Franciaország hivatalosan angol dominiummá változnék. Az 1940. évi német győzelemig Franciaország csupán nem hivatalosan bírt ezzel a jelleggel. Az angol birodalom a szétbomlás után van. (Rador.)

Franciakaledonia hü a Pétain kormányhoz

Sanghai. Denis tábornok, Franciakaledonia és a déli csendes-óceáni francia haderők főparancsnoka hűségnyilatkozatot tett a Pétain-kormánynak. Kijelentette a tábornok, hogy minden olyan forradalmi megmozdulást, amely a vichy-i kormányzat ellen alakulna, könyörtelenül el fog nyomni. A tábornok és környezete megcáfolták azt a tendenciózus angol híradást, mintha Ujkaledoniában forradalmi megmozdulások lennének.

A magyar kormány teljes kulturális szabadságot biztosít minden nemzetiségnek

Budapest. Hóman Bálint magyar kultuszminiszter nyilatkozott a Giornale d'Italia munkatársa előtt és hangsúlyozta, hogy mindenkor az olasz és német kulturális kapcsolatok kiépítésén dolgozott. Rámutatott arra, hogy a magyar közoktatásügy reformja során szem előtt tartotta Mussolini iskolaügyi elveit és kijelentette, hogy reméli, miszerint Bottai olasz kultuszminiszter ellátogat Budapestre.

Az ismét magyar felségjog alá került magyar területekkel kapcsolatosan a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter arról beszélt, hogy az erdélyi iskola-reformot nem irányítja bosszu, vagy elnyomás szelleme. Megerősítik Erdély magyarságát, de biztosítják Erdély román és német lakosságának az iskoláztatás jogát.

Már el is készültek a magyar, román és német nyelvű tankönyvek.

Budapest. (Rador.) Az MTI közli: Pop Valer meghatalmazott miniszter vezetésével tizenhét tagból álló román küldöttség érkezett Budapestre. A román küldöttség szombaton délelőtt 11 órakor a külügyminisztérium

Magyarország megérő

kisebbségi politikát folytat

Budapest. A Capitala jelenti: Kozma Miklós, Kárpátalja kormányzói biztosa megérkezett Ungvárra és felvette a kapcsolatokat az ottani közigazgatási szervekkel. Hivatalbaiktatása során Kozma volt belügyminiszter beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a magyar kormány elismeri a Magyarországon élő kisebbségek nyelvi és kulturális jogait. A német kisebbség jogköre tisztázódott és a németek kisebbségi jogainak az érvényesítése nem fog sokáig tartani. A magyar kormány ugyancsak biztosítja a román és szlovák kisebbségek jogait is. A zsidókérdés nagyfotosságu probléma Kárpátalján, mert a zsidóság nagy számban él ezen a területen és a gazdasági élet tekintélyes része a kezükben van.

Ismét megindítottak több vonatjáratot

Ujra közlekednek Arad és Temesvár között a motoros-vonatok — Csak Aradig közlekednek a 23-as és 24-es számú gyorsvonatok

Az egész ország területén, a CFR vezérlőszolgálat intézkedésére több, az utóbbi időben beszüntetett vonatjáratot ismét megindítottak. Így például arad és temesvári viszonylatban megindult az összes leállított motorvonatok menetrendszerű közlekedése. Ismét megindultak a következő Arad—Temesvár között közlekedő vonatok: Aradról indul 18.07-kor Temesvárra érkezik 19.25-kor, Temesvárról indul 8.30-kor, Aradra érkezik 9.56-kor, Megindult az Arad—Temesvár között közlekedő gyorsvonat is, amely azelőtt Nagyváradig közlekedett, most azonban csak Arad és Temesvár között bonyolítja le a forgalmat. Aradról indul 13.18-kor, Temesvárra érkezik 14.26-kor, Temesvárról indul 12.10-kor, Aradra érkezik 13.11-kor. Továbbra is közlekednek, a fenti gyorsvonatot kivéve, az Arad—Nagyvárad közötti vonatok, azonban ezek most Vaskőig mennek. Beállították a forgalomba a Temesvár—Turnu-Severin közötti vonatot, amely Temesvárról indul 18 órakor és Turnu-Severinbe érkezik 24 órakor. Turnu-Severinből indul 3.15-kor, Temesvárra érkezik 9.10-kor.

Bucuresti, Kedd, 1940 szeptember 17-ől kezdődően újabb rendelkezésig a Bucuresti északi pályaudvar—Lökösháza között közlekedő 23 és 24. számú gyorsvonatok, amelyek reggel 6 óra 45 perckor indultak és éjjel 0 óra 45 perckor érkeztek Bucurestibe, csak Bucuresti és Arad között fognak közlekedni. Ennek következtében megszüntetik a Bucuresti—Budapest és Temesvár—Budapest közvetlen kapcsolatokat ezekkel a vonatokkal kapcsolatban.

A magyar kormány teljes kulturális szabadságot biztosít minden nemzetiségnek

palotájában megkezdte a tárgyalásokat a 23 tagból álló magyar bizottsággal, amelynek elnöke Wörnle meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese. A tárgyalások célja egy vegyes bizottság összeállítása az új határ pontos vonalának kijelölésére és a terület-átcsatolás után felmerült kérdések rendezésére. A magyar határkijelölő bizottság elnöke Náday tábornok lesz. A két bizottság első ülését a meghatalmazott levelek kíséretében és az albizottságok kijelölésére használták fel. A magyar és román albizottságok hét fős kezdtek meg érdemleges munkálataikat. Wörnle miniszter szombaton déli 12 órakor ebédet adott a román küldöttség tiszteletére.

FORUM Ma utójára

Walt Disney legszebb színes rajzfilmje.

FERDINAND, A BIKÁ

ezt kiegészíti a szezon legjobb filmje, a „CSAVARGÓ“ Bobby Breen és Iréne Doreval, 469. sz. UFA híradó. Előadások 5, 7.15 és 9.30. 3-kor matiné olcsó helyárrakkal.

HOLNAP PREMIER!

Az utolsó 10 év legnagyobb színes filmsodája, a

Hollywoodi varázs

Egy halhatatlan szerelem grandiózus története a némafilm hőskorától a hangosfilm diadalmáig.
DON AMACHE — ALICE FAYE — BUSTER KEATON (MALEK) — ALAN CURTIS és BEN TURPIN-al



ARADI KOZLONY

Telefon: 13-52. Szerkesztőség: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei // Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 // Egy hónapra 70

Iskoláink hírei

A nagyenyedi ref. Bethlen-Kollégium főgimnáziumának igazgatósága tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a legutóbbi miniszeri rendelkezés értelmében az évkezdési teendők rendje a következőképpen alakul: a beírások szeptember 20-tól 30-ig tartanak a II-VIII. osztályos tanulók részére. Az I. osztályos tanulókat szeptember 27-29. napjain írjuk be. Vizsgálatok: szeptember 23-án IV. oszt. javítóvizsga, szeptember 24-én V. osztályos felvételi vizsga, szeptember 27-én I. osztályos felvételi vizsga, szeptember 28-án I-VIII. osztályos tanulók javítóvizsgálata a IV. osztályosok kivételével, szeptember 30-án utolsó beírási nap. Szeptember 30-án délelőtt 10 órakor évnvtő ünnepély a díszteremben. Október 1-én reggel 8 órakor a tanítás megkezdődik. Pogány Albert igazgató.

Az aradi római katolikus főgimnáziumban — a közoktatásügyi minisztérium vonatkozó rendelkezésének értelmében — a tanítás október 1-én kezdődik. A Veni Sancte szeptember 30-án tart az igazgatóság, a Veni Sancte-n a szülők minél nagyobb számban való megjelenését kéri az iskola igazgatósága. A tanítás október 1-én reggel nyolc órakor kezdődik.

Az iskolába való beiratkozások határidejét szeptember 21-ig meghosszabbították. A beiratkozásnál a következő iratok nyújtandók be: születési-anyakönyvi kivonat, keresztlevele, állampolgársági bizonyítvány másolata, iskolai bizonyítvány, újrallási bizonyítvány.

Az aradi római katolikus magyar leánygimnázium igazgatósága közli, hogy a beiratkozások szeptember 20-ig tartanak, reggel 9 és déli 12 óra között. Az igazgatóság kéri a szülőket, hogy a könnyebb tájékozódás érdekében gyermekeiket ne az utolsó napokban, hanem minél előbb beírtnál szíveskedjenek.

A magyar leánygimnáziumban a Veni Sancte szeptember 29-én reggel 9 órakor lesz. Az előadások október 1-én, reggel nyolc órakor kezdődnek.

A római katolikus magyar elemi leányiskolába a beiratkozások szeptember 28-ig tartanak. Évkezdés szeptember 29-én, illetve a leányliceummal együtt.

A katolikus magyar elemi fiúiskolában a beiratkozások szeptember 28-ig folytatódnak, a hivatalos órák idején: délelőtt 10-12-ig. Az eddigi tapasztalatok szerint a szülők — téves értesülések nyomán — különféle iratokat szeretnek be első osztályba kerülő gyermekeik részére. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy csupán születési-anyakönyvi kivonatot tartoznak behozni. Az elemi fiúiskolában az ünnepélyes évkezdés szeptember 30-án lesz. Gyülekezés reggel fél kilenc órakor az iskola udvarán. Kérjük, hogy az évnvtő istentiszteleten a szülők minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A gyulafehérvári római kató. liceum igazgatósága közli, hogy az intézetben az eddigi rendelkezéseknek megfelelően, október elsején megkezdődnek az előadások. Felhívjuk az érdekeltektől tanulókat figyelmét arra, hogy akik a javítóvizsgálatot még nem tették le, vagy akik az I. és V. osztály felvételi vizsgálatra akarnak jelentkezni, szeptember 26-án jelenjenek meg az intézetben. A többi tanuló szeptember 29-30-án jelenjék meg a szükséges okmányokkal és felszereléssel. A liceumi és internátusi díjak ugyanazok, mint az elmúlt tanévben.

A romániai Magyar Népközösség aradi szervezete felhívja a magyar szülők figyelmét arra, hogy a katolikus egyházközség által fenntartott és a zárdában elhelyezett óvodában kisfiúk és leánykák ezvarant felvehetők. A gyermekekért fizetendő iskolafenntartási díjat oly méltányos összegben állapították meg, hogy a szerényebb keresetű magyar szülőknek sem jelenthet érzékeny megterhelést, különösen akkor, amidőn meggyőződnek arról, hogy a nevelésre váró apróságokat milyen körülmények

gonddal foglalkoztatják és löképpen, mivel fokozott mértékben teszik képessé a későbbi elemi iskolai tanulmányok befogadására.

Általában kötelességünk odahatni, hogy a népi közösségünkhöz tartozó magyarság buzgalmából létrejött és annak áldozatkészségéből fenntartott iskolák padjaiban egyetlen hely se maradjon betöltetlen.

— AZ ALLAMKINCSTAR ARANYFEDEZETET NÖVELI CAROL VOLT KIRALY ARANYJOGARA. Bucuresti. Ion Antonescu tábornok miniszterelnök, államvezető, elrendelte, hogy az a 4 kiló 40 deka súlyu arany-jogar, amely a volt uralkodó volt, a Banca Nationala-nál az államkincstart aranyfedezetének kiegészítésére szolgáljon.

— A NEMZETNEVELÉSÜGYI, VALLÁS- ÉS SZÉPMŰVÉSZETI MINISZTERIUM ALLAMTITKÁRANAK FOGADÓ ÓRAI. Bucuresti. Vlad Dumitrescu, a nemzetnevelési, vallás- és szépművészeti miniszterium államtitkára naponta 12-13 óra közt fogad a vallás- és szépművészeti ügyeket érintő kérdésekben.

— BUCURESTI UJ RENDŐRPREFEKTUSA. Bucuresti. Ion Antonescu tábornok miniszterelnök, államvezető, Bucuresti város rendőrprefektusává Dona Constantin tartalékos tábornokot nevezte ki.

— KILÉPETT A BIRÓI KARBÓL A BUCURESTI ITELŐTÁBLA FŐELNÖKE. Bucuresti. Radu Pascu, a bucaresti-i ítélőtábla főelnöke bejelentette, hogy kijep a birói karból. Helyét ideiglenesen Iancu Petrescu, a bucaresti-i ítélőtábla legidősebb tanácselnöke foglalja el.

N. Bérczy Ilona

(Eminescu 32.) új tanfolyamát csütörtökön este nyolc órakor kezd meg. Haladók részére kedd, péntek és vasárnap gyakorló-órák.

— MÓDOSÍTOTTAK AZ ÜGYVÉDŐR-VÉNY EGYIK SZAKASZÁT. Bucuresti. (Rador.) A Monitorul Oficial mai számában közli azt a törvényrendeletet, amely módosítja a romániai ügyvédörvény 284. paragrafusát.

— ÁTALAKULT AZ „ADEVERUL“ NYOMDAI VALLALAT, Bucuresti. (Rador.) Az Adeverul nyomdai részvénytársaság átalakult és a jövőben „Imprimeriile Presei“ név alatt működik.

— KULTUSZMINISZTERIUMTÓL FÜGGŐ INTÉZMÉNYEK NEM VÁSÁROLHATNAK ZSIDÓ VALLALATTÓL VAGY CÉGTŐL. Bucuresti. Traian Brailianu tanár kultuszminiszter elrendelte, hogy szeptember 17-től kezdődően sem a miniszterium, sem pedig a fősze függő intézmények nem vásárolhatnak semmiféle zsidó vállalatotól vagy cégtől. A rendelkezéssel ellentétben álló szerződéseket megsemmisítik.

— GALLAND ÖRNAGY A 32-IK REPÜLŐGÉPET LÖTTE LE. Berlin. (Rador.) A szombati légiharcok folyamán, az ismét német repülő, Galland örnagy, aki a „Lovagi Kereszt“ kitüntetés birtokosa, lelőtte a 32-ik ellenfelet.

Gerwais-sajt újra kapható

BRASCH tejsarnok Tel. 13-72.

— LÉGIÓNÁRUS TEMETÉS CONSTAN-TABAN. Constantaból jelentik: Popescu Tita és Caranica légionárusok holttestjeit Constantaba szállították, ahol keresztény temetéssel adták meg az elhunytaknak a végpiztességet.

A szerelmes tavagó



— Nézd, öreg barátom, ezek a darabok lángolnak a legjobban...

— TEMESVAR A KIRALYI HELYTARTÓ-SAG ÉPÜLETÉT BOCSÁTJA AZ EGYETEM RENDELKEZÉSÉRE. Temesvári tudósítónktól: Temesvár város vezetősége reméli, hogy a kormány a kolozsvári egyetemet a Bánság fővárosában helyezi el. Ebben az esetben a királyi helytartóság számára épülő és már befejezés előtt álló új palotát az egyetemnek bocsátják rendelkezésére, a főpostával szemben létesített háromemeletes modern inasohonból diákotthon lesz, az inasotthon pedig a régi várkazamákba telepítik.

— FELHÍVÁST INTÉZTEK AZ ATADOTT TERÜLETEKRŐL ÉRKEZETT HATÓSÁGI VEZETŐKHOZ. Az aradmegyei prefektúra közli mind azokkal a hatósági személyekkel, akik az átengedett területekről Aradra vagy Aradmegyébe érkeztek, hogy öt napon belül jelentsek be a megyei prefektúrán minden tulajdonukban lévő közvagyonú képező tárgyat, gépkocsit, butort, irodafelszerelést stb. A prefektúrán jegyzőkönyvet készítenek az átvett holmigról. Aki közpénzt hozott magával, annak a pénzügyigazgatóságon kell azt letétbe helyezni a belügyminiszterium rendelkezésére és az itt kapott nyugtát kell a prefektúrán beszoigáltatni, ahonnan majd a belügyminiszteriumba kerülnek elő.

— OLA SZORSZAG MEGSZÜNTETTE A ROMANIABA IRANYULÓ ARUSZALLITÁSOK ELLENŐRZÉSÉT. Róma. (Rador.) A pénzügyminiszterium hivatalos közleményt adott ki, amely szerint megszüntetik a Romániába irányuló árukkal szemben tanúsított ellenőrzést olyképpen, hogy a számkák és származási bizonylatok részére szükségelt látta mozas feleslegessé válik.

— VISSZAPÉLES A PÉNZÜGYMINISZTERIUM KIUTALÁSI OSZTÁLYAN. Bucuresti. Az ilfovi ügyészségen eljárás folyik Virgil Gatea, a pénzügyminiszterium kiutalási osztályának tisztviselője ellen. Néhány nappal ezelőtt a kiutalási osztályon egymillió hiányt fedeztek fel. A gyanu nyomában Gatea terelődött és csakhamar kiderült, hogy Gatea, Niculescu Iosif nevű társával együtt 600 ezer lej értékű értékpapírbont váltott be.

— PISO IOAN NYUGALMAZOTT ERDŐIGAZGATÓ FELESÉGÉNEK HALALA. PISO Ioan nyugalmazott erdőigazgató felesége hosszas betegség után elhunyt. A széles körökben rokon-szenznek örvendőt urigasszony holttestjét Karánsebesre szállították és az ottani családi sírban helyezték örök nyugalomra. A mélyen sujtott család iránt városszerző öszinte részvét nyilvánított meg.

— DR. SARBU GYÖRGY lezserelt és ismét megkezdte működését az ifodában. Bulvardul Regina Maria 9.

— A CSEHMORVA-NÉMET VAMHATAR MEGSZÜNÉSÉNEK KÖVETKEZMÉNYEI. Bécs. Németország és a Cseh-morva protektorátus közötti vámhatár megszüntetése a napokban hivatalosan is végbement és ez a körülmény, mint a Transkontinent Press jelenté, Középeurópa gazdasági fellendülését fogja előidézni. Ezzel a közép-európai gazdasági életet hátrányosan befolyásoló akadályok kiküszöbölését nyernek, amelyek 1918-1939 között a Páris környéki szerződéses átaljt létrehozott határok következtében születtek meg.

— Hadköteles ifjak öszszelírása. Az aradi rendőrség közli az 1920-1921. valamint 1922-ben született hadköteles ifjakkal, hogy katonai öszszelírás céljából jelentkezni tartoznak az illetékes rendőrkerületnél. Azoknak, akik Aradon születtek, annál a rendőrkerületnél kell jelentkezniük, amelynek körzetében születtek, míg azoknak, akik más városban születtek, annál a rendőrkerületnél kell jelentkezniük, amelynek körzetében laktak.

— DR. SINGER JÓZSEF orvos ismét rendel. Str. Moise Nicoara 2.

— SZAMLALATLAN MILLIÓK BUCURESTI KISAJÁRTITÁSOKRA. Bucuresti. Vanu professzor, Bucuresti főpolgármestere elhatározta, hogy a polgármesterek és a városvezetéshez delegált alkalmazottak mellékjövedelmét a jövőben a központi pénztár veszi át és ezekből az összegekből külön alapot létesítenek. A Capítaja legutóbbi számban felsorolja azokat a bucaresti-i ingatlanokat, amelyeket minden gyakorlati cél nélkül sajtítottak ki. Ezek közé tartozik a Britania épülete, amit 18 millióért, a Banca Comerciala Romana épülete, amit három és fél millióért, a Basty-Petrujzis bérpalota, amit három és fél millióért és C. Radian ingatlana, amit 1 millió 200 ezer lejért sajtítottak ki.

— OKTÓBER ELSEJÉN NYILIK MEG A TEMESVARI ROMAN NEMZETI SZÍNHÁZ. Temesvárról jelentik: A Kolozsvárról Temesvárra került román nemzeti színház megnyitó előadása október 1-én lesz. Az opera, amely próbáit a jövő héten kezd, október első felében tartja első előadást.

Megszűnt a kábelösszeköttetés London és Newyork között

Newyork. (Rador.) Az United Press híradása szerint a London és Newyork közötti kábelösszeköttetés megszűnt. Azt hiszik, hogy hétfőn éjszaka a magasfeszültségű villanykábel bombatalálata érte.

— **ÉRTEKEZLETET TARTOTTAK A KOLOZSVARI EGYETEM ELHELYEZÉSÉNEK ÜGYÉBEN.** Bucuressti. A nemzetnevelésügyi miniszteriumban Traian Brăileanu közoktatásügyi miniszter elnöklésével bizottság ült össze a művelődési és csernautói egyetemek ügyében. A délutáni folyamán a miniszter a bizottság tagjaival a kolozsvári egyetem elhelyezésének kérdését beszélt meg.

— **BUKOVINAI NÉMET FOLKLOR-GYŰJTEMÉNY.** Berlin. Most jelent meg Mathias Frithwagner bukovinai professzor kiadásában a bukovinai német folklór-gyűjtemény, német kiadváljalattal. A gyűjtemény megjelenését szakkörökben nagy meglepetéssel és dicsőrérettel fogadták.

— **A TEMESVARI RÓMAI KATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA ÚJ REKTORA ÁTVETTE HIVATALÁT.** Korner József dr. püspöki helynök, akit Pacha püspök a hittudományi főiskola rektorává nevezett ki, most foglalta el hivatalát. Ujterweger Lothar dr. kanonok, eddigi rektor két heti szabadságra Erdélybe utazott.

— **ISKOLÁT KÉRNEK A BELGRÁDI MAGYAROK.** A belgrádi Magyar Köznevelési Egyesület kezdeményezésére a belgrádi magyar szülők a jugoszláv közoktatásügyi miniszternek május 15-én megjelent azon rendeletére támaszkodva, hogy mindazon városokban és községekben, ahol legalább 30 iskolaköteles kisebbségi iskolásgyermek van, kisebbségi tannyelvű elemi iskolai tagozat létesítendő, mozgalmat indítottak a rendelet belgrádi vonatkozásban való megvalósítása érdekében.

— **MISSZIOS KURZUSOK KEZDŐDNEK CSÜTÖRTÖKÖN, 9 ÓRÁKOR STR. GRECEANU 20.**

— **A BUZA-ELADÁSI KÖTVÉNYEK ELLENŐRZÉSE.** Bucuressti. Miután a buzaárakat úgy a kereskedelmi és iparkamara, valamint a fináncgárda is ellenőrzi, az eladási kötvényeket nem kell a gabonaértékesítési törvény kilencedik pontjában megjelölt módon ellenőriztetni.

Len- és pamutvásznat, asztalneműt, damasztot, lakásomon levő üzletben olcsón árusítok

L. GRUNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— **Őszi vásár Temesváron.** Temesvárról jelentik: A temesvári őszi vásárt szeptember 26-27-én tartják meg.

— **HATALMAS ELEKTROMOS MŰVEK TÖRÖKORSZÁGBAN.** Konstantinápoly. (Rador.) A DNB levelezője jelenti: A Gediz folyamán, Adala helysége közelében egy 40 méter magas gátat emelnek. Az elektromos mű, amely az ez által nyert erőt fel fogja használni, körülbelül 90 millió kilowatt elektromos áramot fog produkálni, amivel az egész Szmirna vidékét el fogja látni.

— **ZENDÜLÉS A SANGHAI FRANCIA ENGEDMÉNYES TERÜLET INTERNÁLÓ TÁBORBAN.** Sanghai. A francia engedményes nemzetközi területen levő internálótáborokban lázadás tört ki, úgy hogy az őrtálló francia katonák fegyverüket használták. A sortűz következtében 8 kínai életét vesztette és huszonketten súlyosan megsebesültek. Az izgatott állapotra való tekintettel 2000 kínai internálótábor magába foglaló gyűjtőtáborot most villanyárammal feltöltött szeges drótkakadályokkal veszik körül.

— **KONFLIKTUS A CSUNKINGI KORMÁNY ÉS AZ INDOKINAI FRANCIA HATÓSÁGOK KÖZÖTT.** Hanol. (Rador.) A Havas távirati iroda jelenti: A csunkingi kormány és a francia hatóságok között újabb incidens keletkezett. A kínai katonák felfedezték a Francia-Indokínába vezető hekkii hidfőt. A francia hatóságok ezért erélyes fellépésre készülnek.

— **Sertéseket akartak csempészni a kiállítás idején Tordáról Kolozsvárra.** Miután Magyarországon a disznó ára jóval nagyobb, mint Romániában, egy Cosma nevű volt kolozsvári köztisztviselő, aki Kolozsváron maradt, a kiállítás ideje alatt román területről akart disznókat átcsempészni. Tordán mintegy 80 darab 150-200 kilós disznót vásárolt, amelyeket egy teherkocsin akarta Kolozsvárra szállítani olyképpen, hogy a kocsiba egy rendőrt ültetett gépkocsivezetőnek, hogy ezáltal hivatalos jellegű legyen a szállítmánynak. Már az első szállítmánnyal azonban pórtul járt a volt kolozsvári köztisztviselő, mert az első szállítmányt, mintegy 20 disznót Copaceni községben a csendőrség feltartóztatva és olcsó áron a lakosság rendelkezésére bocsátotta.

— **TEMESVÁR, NAGYSZEBEN ÉS GYULAFEHÉRVÁR IS MAGANAK KÉRI A KOLOZSVARI EGYETEMET.** Temesvárról jelentik: Temesvár, Gyulafehérvár és Nagyszében városok igyekeznek elnyerni a kolozsvári egyetemet. A két utóbbi azonban nem rendelkezik megfelelő helyiségekkel az egyetem elhelyezésére, sem pedig a tanárok, a segédszemélyzet és diákok befogadására nincsen elegendő lakás. Temesvár város memórandumot terjesztett a kormány elé és kifejti, hogy az egyetem a legmegfelelőbb elhelyezést Temesvárott kaphatja. A kormány egyelőre még nem döntött az egyetem új székhelye ügyében.

— **AZ EDDIG ESKÜT NEM TETT TARTALÉKOS TISZTEK ÉS ALTISZTEK FIGYELMÉBE!** Az aradi tőrparancsnokság felszólítja mindazokat a tartalékos tiszteket és altiszteket, akik nem tették le a hűség esküt I. Mihály királyra, hogy szeptember 18-án, szerdán délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a tőrparancsnokságon. Az érdekeltek ugyanakkor kötelesek írásos nyilatkozatot beadni, hogy miért nem jelentek meg a szeptember 12-iki esküdtételre. A nyilatkozatban fel kell tüntetni a pontos lakáscímét is.

— **TEMESVÁRON KINYITOTTAK A ZSIDÓ TEMPLOMOKAT ÉS A HITKÖZSÉG IRODAHELYISÉGEIT.** Temestartomány királyi helytartójának rendeletére Temesváron kinyitották az izraelita templomokat és a hitközségi irodahelyiségeket. Vasárnap az ottani templomokban már megtartották az ünnepélyes hálандó istentiszteletet, melyet az ország valamennyi templomában az anyakirályné hazatérése alkalmából tartottak. A felsőbb rendelkezések értelmében a holnapi nap folyamán Aradon is kinyitják az izraelita hitközségi irodahelyiségeit.

— **EMLÉKEDIK A POZSONYI DUNA-KIKÖTŐ FORGALMA.** Berlin. A német lapok megállapítása szerint a pozsonyi Duna-kikötő forgalma az utóbb időben jelentősen emelkedett. Maga ez a tény is kellően bizonyítja, hogy a délkelet-európai államok gazdasági bekapcsolódása milyen fontos a német birodalom számára. Az év első nyolc hónapjában 1 millió 219 ezer tonna árut forgalmazott a pozsonyi kikötő, míg 1937-ben mindössze 370 ezer tonnát.

— **UJRENDSZERŰ REPÜLŐGÉPPAL KISÉRLETEZNEK A SZOVJETBEN.** Moszkva. Moszkva közelében új típusú repülőgépet próbáltak ki. A próbarepülés kitünően sikerült. Az új típusú repülőgépet a sarkvidéken fogják használni. A monoplán rendszerű négyszemélyes gép 220 kilométert tesz meg óránként.

— **ÉRVÉNYTELENITETT UTAZÁSI SZABADJEGYEK.** Bucuressti. A CFR vezérigazgatóság valamennyi szervének körrendeletet küldött, melyben közli, hogy a volt Nemzeti Ujjászületési Front vezetői és tagjai, valamint a Nemzet Pártja vezetői részére kiadott utazási szabadjegyek érvénytelenek. Akiket az ellenőrzésnél ilyen szabadjegyekkel találunk, azoktól elkobozzák és a jegyek tulajdonosait csalókként fogják kezelni.

— **ZACHARINCSEMPESZÉK LE AKARTAK ÜTNI A HATÁRÓRT.** A magyar-német határon Pusztaszentmária közelében egy gépkocsi teljes sebességgel nekirohant a határőrnek. A gépkocsinak nem sikerült a határőri katonát elütnie, aki félreugrott a rohanó autó elől, lekapta fegyverét és lőtt. A golyó eltalálta a gépkocsi vezetőjét, akit be akartak szállítani a győri kórházba, de a sebesült utközben meghalt. A gépkocsinak még egy második utasa is volt, aki azonban a sofőr megsebesülése után kiugrott az autóból és a buza-és pengérfülek között eltűnt. A határőrség megállapította, hogy az autóban, amely megállás nélkül át akart rohanni a magyar-német határon, 150 ezer pengő értékű zacharin volt.

— **FELJELENTETT GYARI MUNKÁS.** Az aradi rendőrséghez Behal Eszter és Behal Margit Str. Weitzer 10. szám alatti jakosok feljelentést nyújtottak be, amelyben előadják, hogy az egyik aradi fémipari gyár munkása többször életveszélyesen megfenyegette őket, sőt szeptember 11-én a korai éjszakai órákban durva szitkozódások közepette revolverrel belőtt az ablakon. A panaszosok kérték a vizsgálat azonnali megindítását és a tettes tiltott fegyverviselés és életveszélyes fenyegetések miatti szigorú megbüntetését. A feljelentő máskülönbösen hivatkozott a kérdéses gyár katonai őrzésére is, amely azon az éjszakán a lövés zajára azonnal a helyszínre sietett, de a tettes akkor már elmenekült. Az aradi rendőrség megindította a legerélyesebb vizsgálatot, hogy a valószínűleg kétségkívül megállapítsa a tettest a vonatkozó szigorú törvények értelmében a legsúlyosabban megbüntesse.

Szerencsés számok

Főszorszám: 2.000.000 lelt a 10.453 számú sorszám nyert.

1.000.000 lelt nyertek: 34877. 4121 79078.
500.000 lelt nyertek: 22560 7581 13822 26864 4894 8725 számú sorsjegyek.

200.000 lelt nyertek a következő számok: 91 98562 85914 24690 21525 91431 48405 80254 85155 89810 76949 75117 92762 82659 33322.

100.000 lelt nyertek: 76925 69352 54121 76203 48556 34785 18837 16349 72286 93720 91911 84761 31094 37416 93857 34058 70822 91475 77849 86080 39009 25242 27119 28998 98003 46938 84279 82659 79827 20241 26034

40 ezer lelt nyertek a következő számok: 23675 24691 65890 68535 56190 28796 53249 33348 39392 71574 6031 31686 27094 48428 63402 67592 94583 22039 62338 33659 91594 21594 77495 87631 21428 71309 79906 44515 24267 13285 27520 94406 50140 50575 67395 85219 36805 64717 97889 37233 90400 1655 35185 36061 84310 41404 18249 55296 68609 40291 92775

8000 lelt nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 316 663 620 906 414.

800 leles végzések: 86 70 79 82 10 36 26 77 87 21 06 73 34 67 58

Melléksorszám: 100.000 lelt nyertek: 374675 445400 319998 176937 335970 330632 423607 275995 120180 441121 448903 495491

10.000 lelt a következő számokat húzták ki: 202486 426216 251721 166742 158531 269657 356682 293342 237605 183597 218399 457677 463152 266022 420917 374134 346158 329982 410456 439257 353372 211896 479180 200044 159794 481000 109862 262023 202719 242947 300049 403193 148625 123080 407800 354847 210346 200350 370840 396938 353532 239383 497418 387481 374502 124698 369770 251464 341776 355465 313591 240695 357565 200396 215271 320202 108884 354663 381434 472583 244734 257149 267464 149209 282897 105374 202823 264251 499570 165506 477077 263749 364743 228764 115583 246224 411730 355973 339216 333283 403774 140635 84083 418914 487872 203108 158829 197485 454203 167538 375630 230335 172286 377902 347738 463282 362187 355054 206607 445126

400 lelt az alábbi végződésű sorsjegyek nyertek: 507 362 917 389 874 052 141 965 946 954.

200 lelt nyertek a következő végzések: 77 81 90 és 85.

— **SZABADON BOCSAJTOTTAK A LENGYEL HADIFOGLYOKAT.** A lengyel hadifoglyok szabadonbocsátása, amely néhány hete vette kezdetét, Hitler Adolf egy proklamációja alapján, majdnem minden volt lengyel katonát érint. Körülbelül 90 százaléka a lengyel foglyoknak, felhasználta azt a lehetőséget, amit a német kormány nekik fejtárlott és így résztvesznek a német gazdasági munkálatokban. Legnagyobb részét az erdő és agrár munkálatokban lettek alkalmazva, kisebb részük pedig az iparvállalatoknál.

— **Eltűnt gyermek.** Blagaila Todor aradi fogházor közölte a rendőrséggel, hogy János nevű 12 esztendő fia nem tér haza szülei lakására. Az eltűnt felkutatására megindult a rendőrségi vizsgálat.

— **FELJELENTETT HAZTARTÁSBELI ALKALMAZOTT.** Fischer Károly Carol-körút 15. sz. alatt lakó gyógyszerész bűnvádi feljelentést tett a rendőrségen volt háztartásbeli alkalmazottja el len, aki a panaszos szerint különböző ékszerkegy és ruhaneműt lopott el tőle. A feljelentés ügyében megindult a vizsgálat.

— **PÉNZHAMISÍTÓ CIGANYOK ÉS MEGBIZÓJUK VIZSGALATI FOGSÁGBAN.** Az aradi törvényszék első tagozatának Berov-Penyes dr. vádtanácsa ma 30 napos vizsgálati fogságot rendelt el Covaci Mitru, Covaci Ioan, Covaci Leu és Serb Petru ellen, akik 100 és 250 leieseket hamisítottak. Az elfogottak ügyében dr. Herb Ioan vizsgálóbíró folytatta je az eljárást és megállapította, hogy Serb Petru pénzt adott a három arad megyei cigánynak, hogy azok hamis pénzeket állíthassanak elő különböző anyagok segítségével. A vizsgálóbíró letartóztatási végzessel küldötte őket a vádtanács elé, miután leszögezte, hogy 16.300 lej értékű hamispénzt találtak és a törvény erre vonatkozóan 5 évig terjedhető fogházat ír elő. A vádtanács elrendelte a 30 napos vizsgálati fogságot.

— **BETÖRÉS.** Vakmerő módon elkövetett betörés történt tegnap fényes nappal Aradon. Ed. dig ismeretlen tettesek a déli záróra ideje alatt álkulcs segítségével behatoltak Zarna Cheorghie kereskedő Regeje Ferdinand ut 42. szám alatti üzletébe. Az álkulcsos betörők 50 ezer lei készpénzt vittek magukkal. A betörést a délutáni üzletnyitáskor fedezte fel a károsult, aki jelentést tett a rendőrségnek. A vizsgálat során azonban semmiféle olyan nyomot nem találtak, amelyből a betörők kijelérére lehetett volna következtetni.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerész, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerész, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerész, Piața Avram Iancu

30 lei = 1 pengő

A magyar felségjog alá került területeken a beváltási kulcs

Budapest. A magyar kormány rendeletileg úgy intézkedett, hogy a felségjoga alá került erdélyi területeken a román lei bankjegyeket és értéket törvényes fizetési eszköznek kell elfogadni. A beváltási kulcs — amint már az Aradi Közlöny megírta — 30 lei = 1 pengő. A beváltáshoz egyet len feltétel, hogy a lei-bankjegyek tulajdonosai a szobánforgó területeken lakó egyének vagy jogi személyek legyenek. A lei bevitele egyelőre szigorúan tilos. A Banca Nationala függő ügyvének, ottlévő követelésének behajtását a Magyar Nemzeti Bank intézi.

Ujabb intézkedések a polgári légvédelem megszervezésére

Bucuresti. Az országos légvédelmi parancsnokság a következő rendeletet adta ki:

1. A légvédelmi előadókursusok úgy szervezendők meg, hogy az előadó-erők három-négy napon belül megismerjék az előadási anyagot.

2. A tanulmányi munka, a tisztviselők és a munkások kiképzését a következőképpen kell megszervezni:

a) A tanulmányi légvédelmi kiképzése az iskolák keretén belül történik a szakminisztérium utasításai alapján.

b) A légiadóról, az elsőtűtéstől, a légvédelmi helyek használatáról és a tüzoltásról szóló utasításokat úgy az iskolákban mint az ipari üzemekben három előadáson kell ismertetni.

3. A lakosságot az illetékes terület légvédelmi parancsnoksága látja el a szükséges utasításokkal olyképpen, hogy évente háromszor gyakorlati uton kell bemutatni az előadottakat.

4. Azok a lakóházak, amelyek eddig nem rendeztek be légvédelmi fedezéket, most kötelesek azt berendezni.

a) Háromemeletes lakóházaknál kellően szellőztethető, kötszerekkel és gyógyszerekkel felszerelt légvédelmi pince létesítendő.

b) Olyan lakóházaknál, ahol légvédelmi pince nem építhető, olyan alkalmas helyet kell légvédelmi célokra kikeresni, amelyek a célnak megfelelnek. Háború esetén az udvaron vagy a szomszédban építendő légvédelmi fedezék.

Orvosok, állatorvosok és gyógyszerészek katonai helyzetének tisztázása

A nemzetvédelmi minisztérium tudatja, mint azt már közölte az Aradi Közlöny, hogy a bármilyen rangot viselő orvos, gyógyszerész vagy állatorvos tartalékosok, akik a 3107—924-es számú egészségügyi törvény 9. szakaszában foglalt feltételeknek megfelelnek és működési engedélyüket (libera practica) 1924. szeptember 15-ig kapták meg, katonai helyzetük tisztázása iránti kérvényüket nyújtják be a nemzetvédelmi minisztériumhoz a következő iratok melléklésével:

Tartalékos tisztí rangot viselő orvosok, gyógyszerészek és állatorvosok a következő iratokat kell benyújtani:

1. Egészségi állapotukra vonatkozó hatósági orvosi bizonyítványt.

2. A Monitorul Oficial azon számát, amelyben működési engedélyük megjelent.

3. Kimutatást katonai helyzetükről, amely személyi adataikat is feltünteti.

4. Bizonyítványt arról, hogy hivatásukat ténylegesen gyakorolják.

5. Azok az orvosok, gyógyszerészek és állatorvosok, akiknek tartalékos tisztí rangjuk nincs, a fentiekben kívül a következő iratokat mellékelik:

1. Születési anyakönyvi kivonatot.

2. Állampolgársági igazolást.

3. Erkölcsei bizonyítványt.

4. Igazolást arról, hogy katonai összejátszásoknak mennyiben tettek eleget.

Ezeket az iratokat 1940. november 1-ig kell betérjeszteni a nemzetvédelmi minisztériumhoz. A beadványokat bizottság gyűjti össze, láttatja és letárgyalja. Ezt a fenti határidőt nem hosszabbítják meg és a később beadott kérvényeket nem veszik figyelembe.

A nagyvezérkar közleménye a rekvirálásokkal kapcsolatos román-magyar vegyesbizottsági döntés végrehajtásáról

Bucuresti. A nagyvezérkar a következő rendeletet bocsátotta ki: „A román-magyar vegyes bizottság tárgyalásai alapján, azoknak a lakosoknak, akikről a román hadsereg különböző dolgokat rekvirált, — és amelyek lakosok a Magyarországnak átengedett területen maradtak, — ezeket a rekvirált anyagokat visszaszolgáltatták. A nagyvezérkar felszólítja mindazon lakosokat, akik ezekről a területekről román területre menekültek és jelenleg is itt tartózkodnak, hogy legkésőbb szeptember 22-ig jelentésük be: a) jelenlegi lakásukat b) ezt a helységet, ahonnan me-

nekültek, c) azokat az anyagokat, amiket tőlük rekviráltak, a rekvirálási szám és egyéb módozat pontos megjelölésével. A kéréseket a nagyszabedű hatodik hadtest (Comandatul 6. Teritorial Sihu) parancsnokságához kell benyújtani a Csik, Udvarhely és Háromszék megyékből Romániába menekült lakosoknak. A rekvirált anyagok visszaadása e menekült lakosság számára későbbben következik be. Akik ezen kérés beadását szeptember 22-ig elmulasztják elvesztik tulajdonjogukat, mert megtörténhetik hogy a rekvirált anyagot a magyar hatóságoknak adják át.”

Tizenhárom és félmillió lélek Magyarország lakossága

A bucaresti-i napilapok közlik a budapesti Nemzeti Újság cikkének számadatait, amelyek az átadott Észak-Erdélyre vonatkoznak. Eszerint az átadott terület nagysága hozzávetőlegesen 43.591 négyzetkilométer. Ezáltal Magyarország területe 160.757 négyzetkilométerre gyarapodott és lakos-

ságának száma 13 és fél millióra növekedett. Az átadott erdélyi részekben 2.362.769 (vagyis 31,2 százalék) szántóföld, 118.039 (1,6 százalék) kertészet, 1.089.220 (14,4 százalék) legelő, 27.063 (0,4 százalék) szőlő, 951.943 (12,6 százalék) mező és 2.753.263 (36,3 százalék) erdőség.

SPORT KÖZLÖNY

Válogatott keretek a jugoszlávok elleni mérkőzésre

A valószínű A) csapat

Bucuresti. Vasárnap Belgrádban kerül lebonyolításra a román-jugoszláv válogatott mérkőzés, valamint az ifjúsági csapatok találkozója, míg a B) csapatok Bucurestiben mérik össze erejüket. Aradi játékos csak a B) és ifjúsági keretbe került be és pedig Siclovan (B-keret) és Mladin (ifjúsági keret.) A három válogatott keret az alábbi:

A) válogatott: David, Pavlovici, Sfera, Silva, Lengher, Vintija, Rasinaru, Moldoveanu, Lupas, Marjenut Bindea, Ploesteanu, Humis, Cocuban II., Radulescu, Gica Popescu.

B) válogatott: Radulescu, Justin, Stefan Ionescu, Duce, Petrescu, Negrescu, Siclovan, Sima, Angelache, Brandabura, Constantinescu-Grecu, Ene, Mihailescu, Bonatiu, Berbeaga, Dan Gavrilescu, Iordache, Stoian.

Ifj. válogatott: Savu, Stanescu, Cațana, Marinescu, Sperlea, Joja, Mladin, Tudose, Rittler, Mioc, Andreescu, Jifcovic, Marian, Voda. Beavartott helyen úgy tudják, hogy az A) csapat a következő összetételben áll ki a jugoszlávok ellen:

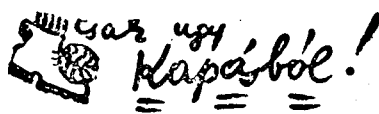
David—Sfera—Silva—Vintija, Rasinaru, Moldoveanu—Bindea, Ploesteanu, Humis, Bogdan, Gica Popescu.

Mégis elfogadták az Egyetértés és a Tricolor nevezéseit a bajnokságra

Az Egyetértést és a Tricolort, — mint megírtuk — a szövetség központi utasításra törölte a bajnokságban résztvevő csapatok sorából. A két egyesület a keddi szövetségi ülésen tiltakozott a határozat ellen és közölte, hogy az igazoló könyvecskéket megkapják és részt akarnak venni a bajnokság küzdelmében. A szövetség a két egyesület fellebbezését elfogadta és így az Egyetértés és Tricolor is részt vesznek a bajnokságban. A szövetség elhatározta, hogy vasárnap a

régi sorsolás második fordulója kerül lebonyolításra, míg az első forduló az őszi bajnokság utolsó vasárnapja utánra marad, amikor is a most egyébként lejátszott mérkőzéseket is újból lejátszani.

Vasárnap az AAC-pályán délután három kerületi bajnoki mérkőzés is kerül lejátszásra és pedig háromnegyed 1 órakor: ATE—Egyetértés fél 3 órakor: Olimpia—AAC, fél 5 órakor pedig AMTE—Astra.



Auer Ricsi

nyolc góllal vezet a nemzeti bajnokság góllövő listáján a második forduló után. Szokatlan jelenség ez, hogy egy játékos két forduló után már 8 gólt lőjön, de az aradi közönség egykori dédelgetett kedvence — úgy látszik — fénykorára emlékeztető formában van ismét és a 36-ik évében levő Auer igazolja, hogy öreg futballista — nem vén futballista . . .

A góllövő lista egyébként a második forduló után így fest:

8 gól: Auer.

4 gól: Marksteiner, Körösladányi, Zsizsik

3 gól: Humis, Bogdan, Bindea, Thierjung

2 gól: Kovács II, Sipos, Berariu, Gica Popescu, Batrin, Cucula, Dura, Alexadrescu, Jancsi.

1 gól: Lupas, Corciog, Carian, Criciotoiu, Ivanescu, Micu, Munteanu, Fagaraseanu, Stefanescu, Constantinescu-Grecu.

O Uj román sikkfutó-rekord. Vasárnap az ANEF stadionban atlétikai versenyt bonvöltöztak le, amelynek során a 3000 méteres sikkfutásban Talmaciu, a Vișorul Dacia atlétája 9 p. 17 mp.-el új román csúcseredményt ért.

HENRY ARMSTRONG amerikai ökölvívó bajnok, aki ellen a bigámia vádját emelték. Newyorkban Lew Jenkins ellen mérkőzött s ellenfelét a hetedik menetben a küzdelem feladására kényszerítette.

BERLINI jelentés szerint október hónapba mintegy 80 tagu német atlétacsoport keleteurópai tírát bonvölt le, amelynek során propagandajellegű bemutatókat fognak tartani.

FELECAN I., a kolozsvári Victoria válogatott hátvédjátékos, aki Temesvárra költözött a Ripensiahoz kérte átigazolását. Felecan már szerepelni is fog a Ripensia legközelebbi mérkőzésén.

DOBRA ISMÉT JÁTSZIK? Az egyik bucaresti-i sportlap jelenti, hogy Dobra, az Aradról Ploestibe származott válogatott középpályás, aki már két év óta elszorított sérülése miatt nem szerepelt, újból megkezdte az edzéseket. Ha az edzés utáni orvosi vizsgálat kedvező lesz, úgy Dobra esetleg már a soron következő bajnoki mérkőzésen szóhoz is jut a ploesti-i csapat színeiben.

KOZGAZDASÁGI KOZLONY

Emlékiratot terjesztett Antonescu tábornok-államvezető elé a Háztulajdonosok Szövetsége

A közelmúlt napokban megemlékezünk róla, hogy a kormányzat a lakbérleti szerződések kérdésével foglalkozik és a rendkívüli helyzetre való tekintettel előreláthatólag sor kerül a lakbérleti szerződések hivatalból való meghosszabbítására.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban — bucu-restii jelentés szerint — a Háztulajdonosok Szövetsége, amely Em. Brancovici tanár elnöke lete alatt működik, emlékiratot dolgozott ki, amelyet Antonescu tábornok, államvezető, miniszterelnök elé terjesztett, egyben pedig eljuttatta az emlékiratot a szakminiszterekhez is. Az emlékiratban a háztulajdonosok a ma-

guk álláspontjának alátámasztása érdekében azt hangsúlyozzák, hogy a házbéremeléséket nem a háztulajdonosok nyereségvágyának következtében történtek és történnék, hanem nagymértékben azért, mert úgy az állami adók, mint a közszégi illetékek emelkedtek, másrészt pedig a fűtőanyag ára is emelkedett, ami lényeges tényező a gőzfűtéssel rendelkező házaknál.

A bérleti szerződések kérdésével kapcsolatban értesülésünk szerint a kereskedelmi érdekképviseletek is emlékiratot terjesztenek elő.

Másfélmilliárdos hitelre vonatkozó megállapodás a petroleumvállalatok és az állam között

Három és fél százalékos kamatot fizet az állam a hitel összege után

Az elmúlt napokban fontos megállapodás jött létre a petroleumvállalatok és a pénzügyminisztérium, illetve a nemzetgazdasági minisztérium között.

A jelenlegi nemzetközi helyzetben a clearingfizetések rendszerében fontos fejlődés állott be, amennyiben a kifizetések előre és szimultán módon történnek az államok között. A kivitelre került petroleumtermékek ellenértékének kifizetése a petroleumvállalatok részére a román állam által történik az autonóm-amortizációs pénztár révén, tekintettel arra, hogy a német kormány összhangba hozta saját rendelkezései azokkal az összegekkel, amelyeket a román állam köteles Németországnak megfizetni a Németország által eszközölt áruszállításokért. Ennek a különleges extra-clearingnek alapján a petroleumvállalatok a petroleumtermékek ellenértékét azon a napon kapják meg, amikor a berakodás történt. Ugyanez a helyzet Németországban az ottani exportőrök eseté-

ben, vagyis ezek is a berakodás napján kapják meg a német államtól a kivitelre került áruk ellenértékét.

A fentemlített megállapodás értelmében a román petroleumvállalatok hozzájárultak ahhoz, hogy 45 nappal elhalasszák a kivitelre került petroleumtermékek ellenértékének behajtását. A nemzetgazdasági és pénzügyminisztériummal kötött megállapodás szerint ez a hitel másfélmilliárd leányi összegre vonatkozik. A petroleumvállalatok ugyanekkor természetesen jelentős összegeket immobilizálnak azáltal, hogy a kivitelre került petroleumtermékek után előzetesen kifizetik a fogyasztási illetékeket, a kiviteli illetékeket, folyósítják az alkalmazotti fizetéseket stb. Erre való tekintettel nem nélkülözhetik a kivitt áru ellenértékét és ezért a kiviteli okmányok birtokában bankokhoz fordulnak hitelek végett. Az ezzel járó költségek fedezésére az állam 3 és fél százalékos kamatot fizet a petroleumvállalatoknak a tőlük kapott hitel összege után.

25.7 milliárd frankot tesz ki a Balkán-államokban kölcsönök formájában befektetett francia tőke

Genfi jelentés szerint a francia gazdasági életet élénken foglalkoztatja a Délkelet-Európában befektetett francia tőkék sorsa. Egy közelmúltban közzétett kimutatás arról számol be, hogy 1938. végéig Franciaország a Balkán-államokban csak kölcsönök formájában 25.7 milliárd frankot helyezett el. Ebből az összegből 12.1 milliárd frank jutott Jugoszláviára, 8.6 milliárd Romániára, 2.6 milliárd Bulgáriára, 1.5 milliárd Magyarországra és 0.7 milliárd Görögországra. Az említett össze-

gekhez hozzászámítandók még a magánemberek által ezekben az országokban befektetett tőkék. Így a francia tőke jelentős érdekeltiséget vállalt a magyarországi élelmiszeriparban, a közelmúltban pedig másfélmilliárd pengő alap tőkével francia-magyar gyapotüzem alakult. Ugyanekkor azonban lényegesen csökkent a francia érdekeltiség a magyarországi bányászüzemknél. Görögországban az ottani bányásziparban a francia tőkének jelentős érdekeltisége van.

A pénzügyminiszterium tájékoztatója a külvárosi házak adómentességéről

Az aradi pénzügyigazgatóság nemrég tájékoztatást kért a pénzügyminisztériumtól a jövedelmet nem hozó külvárosi házak adómentességéről szóló áprilisi elsejeli törvény végrehajtására vonatkozóan. A felíratra a minisztérium 219.275—1940. szám alatt a következő választ adta:

Ha az ingatlan a jövedelem nélküli feleség tulajdonát képezi, ellenben a férj évi jövedelme a 24 ezer lejt meghaladja, az adómentesség nem engedélyezhető. Ha az ingatlan a feleségé volt, aki meghalt és örökségképpen a kiskorú gyermekekre hagyta, viszont az adóhivatalban nem jelentették be a tulajdonban bekövetkezett változást, az apa pedig ugyanabban az ingatlanban lakik és jövedelme meghaladja az évi 24 ezer lejt, az adóelengedés nem hajtható végre. Ugyanez a helyzet a nagykorú gyermekek esetében, akik apjukkal együtt több mint 24 ezer lejt keresnek évente. Ha ugyanabban a házban a gyermekek együtt laknak a szülőkkel, vagy pedig a megházasodott gyermekek laknak együtt, egy fedél alatt

(2 szobából, előszobából és konyhából álló házban) a szülőkkel és mindannyian jövedelemmel rendelkeznek, ezeket a jövedelmeket össze kell adni és az adómentesség csak akkor engedélyezhető, ha a ház lakóinak össz-jövedelme nem haladja meg az évi 24 ezer lejt. Házbért nem fizető családtagnak a tényleges helyzet megvizsgálása szempontjából csak a szülők, vagy a gyermekek tekinthetők, testvérek semmiesetre sem. Nem biztosítható adóelengedés akkor sem, ha a szülő, aki a ház tulajdonosa volt, meghalt és a házba olyan örökös költözik, akinek évi jövedelme a 24 ezer lejt nem haladja meg, de a többi örökös, aki nem lakik a házban, ennél nagyobb jövedelemmel rendelkezik. Attól a pillanattól kezdve, amikor az adómentességet élvező személy anyagi helyzete megjavul, tehát mielőtt jövedelme meghaladja az évi 24 ezer lejt, az adókedvezmény megszűnik. Ha az érdekelt fél helyzetének megváltozásáról nem tenne jelentést a pénzügyigazgatóságnak, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel ellene.

Két hónap alatt 33.700 vagont bocsátott a CFR a tüzfakereskedők rendelkezésére

Temesvár. A temesi széktartóság közbejárt az államvasutaknál, hogy megfelelő számú vagont bocsásson a tüzfakereskedők rendelkezésére. A CFR válaszában közölte a széktartósággal, hogy június 3-tól augusztus 1-ig a rendkívüli események ellenére 33.700 vagon bocsátott a tüzfaszállítás rendelkezésére ami napi ezer vagonnak felel meg. Ezzel szemben megállapítható, hogy július 1. óta a tüzfaszállítás üteme egyre csökken és a június havonapi 7000 vagonról július végére napi 3400 vagonra csökkent. Ennek oka lehet, hogy a kitermelt fa hiányában van, tény azonban, hogy a kereskedők vagonkereslete egyre csökken. A tüzfaszállítás csökkenésének következményei télviz idején lesznek érezhetőek.

— CSÖKKENÉST MUTAT A TAVALYIVAL SZEMBEN AZ IDEI GABONAKIVITEL. A gabonaexportőrök szövetsége kimutatást készített, amelyből kitűnik, hogy 1940 első hét hónapjában 940 ezer tonna gabona került kijvitelre. Az elmúlt év első hét hónapjában 1 millió 166 ezer tonna gabonát exportált az ország. A kivitel visszaesése az idei gyenge termésrel magyarázható. Értékben a gabonaexport — az árak emelkedésére való tekintettel — nem csökkent.

— Emelkedik Jugoszláviában a bor ára. Belgrád jelentés szerint az ottani piacon a bor árában egyre érezhetőbb áremelkedés mutatkozik. Az árak a következőképpen alakultak: Smederovóban a bor ára 5.50—6.50 dinár, Syrmienben 5.75—6.50, Horvátországban 5.50—7, Szlovéniában 6—7.50, Hercegovinában 6—7, Dalnáciában 5—7, míg Versecen a fehér borért 4.25—7.25, a vörös borért pedig 5.50—7.50 dinárt fizetnek.

— JUGOSZLAV-TÖRÖK KERESKEDELMI ÉS PÉNZÜGYI TARGYALÁSOK KÉSZÜLNEK. Ankara, Szeptember végén, vagy legkésőbb október elején Jugoszlávia kereskedelmi és pénzügyi tárgyalásokat kezd Törökországgal.

— UJ JUGOSZLAV BANKTÖRVÉNY. Belgrád. A kormány új banktörvényt léptetett életbe, amelynek értelmében a bankok és vállalatok az év végén a tiszta nyereség bizonyos hányadát a tartalékalapokhoz kötelesek csatolni és a részvényesek csak nyolc százalék osztalékot kaphatnak. Ami megmarad, az államot illeti.

— VÉGET ÉRT A JÓL SIKERÜLT BELGRÁDI ŐSZI VÁSÁR. Belgrád. Tegnap zárták be a belgrádi őszi vásárt. A záróbeszédet Stojanovic mondotta. A vásárnak 170.000 látogatója volt.

— Mezőgazdasági gépek vására Lengyelországban. A lengyel főkormányzóságban rendezett mezőgazdasági gépvásár augusztus közepén Kielce-ben olyan nagy sikert aratott, hogy szeptember közepén Opatowban egy második hasonló vásárt rendeznek.

— Fagyasztott konzervekben őrzik meg a vitaminokat télre. Amióta ismeretes, hogy a vitaminok milyen nélkülözhetetlenek az emberi szervezet számára, komoly kísérletek történtek abban az irányban, hogy a gyümölcsök és főzelékek nyári vitamínfeleslegét a téli vitaminban szegény időszakokra el lehessen raktározni. Az ajánlott eljárások közül leginkább a villámgyors fagyasztás módszere vált be, amelyet teljes sikerrel próbáltak ki Münchenben. Ennek az eljárásnak az a lényege, hogy kisebb husadagokat, de gyümölcsöt vagy főzeléket is 1—3 óráig —65 fokra hűtenek le és így helyezik el a hűtőházban. Itt a parafás kartonba és vizálló papírburkolatba csomagolt fagyasztott élelmiszeradagok felhasználásukig —18 fokos hidegben maradnak elraktározva. Mivel az így konzervált élelmiszerek a felmelegedés után igen hamar elvesztik vitamintartalmukat, fontos, hogy a fagyasztott élelmiszer fagyasztott állapotban kerüljenek. Ezt a problémát is mintaszerűen oldották meg Münchenben. A hűtőházakból az áru különleges hűtőkocsikban jut el a kereskedőhöz, aki hűtőszekrényben tartja mindaddig, amíg a vevő el nem hozhatja. Már a múlt télen 250.000 csomag élelmiszer jutott el fagyasztott állapotban a fogyasztó elé. Ez a szám a jövő télen még jelentősen emelkedni fog, kivált mióta a kiskereskedőket is ellátták modern hűtőszekrényvel. A müncheni élelmiszeriparvezető cég a bulgáriai gyümölcsexport központjában is gondoskodott hűtőberendezésekről, úgyhogy az érett gyümölcsöt ezennél a helyszínen, közvetlenül a leszállítás után lehet behűteni és Németországba szállítása után tárolni anélkül, hogy értékes vitaminjai veszendőbe menne.

Legújabb jelentéseink:

Alexandru Otulescu a Nemzeti Bank új kormányzója

Bucurestiből jelentik: Mitita Costantinescu, a Banca Naționala kormányzójának lemondásával Ion Antonescu tábornok miniszterelnök államvezető a Jegybank kormányzójává Alexandru Otelescut nevezte ki, aki ma letette az esküt a pénzügyminiszter kezébe, majd nyomban átvette a Jegybank vezetését.

Három kormánybiztosság gondoskodik a kiürített területekről érkező lakosság elhelyezéséről

Bucuresti, Ion Antonescu tábornok miniszterelnök, államvezető rendeletére a külügyminisztérium mellett három kormánybiztosságot alakítottak. A kormánybiztosságok feladata, hogy az összes kiürített területekről, tehát Bessarabiából, Északbukovinából és Északerdélyből az országba érkező lakosságot foglalkozások szerint nyilvántartásba vegye és a román-bolgár népcserével kapcsolatban gyancsak a legszükségesebb körülmények intézkedéseket megtegye.

A kormánybiztosságok az összes gazdasági, szociális, kulturális és jogi problémák megoldását, a román lakosság elhelyezését és a nemzeti életbe történő beillesztését végzik.

A besszarábiai és északbukovinai ügyek kormánybiztosává Dimitrie Topciu, volt földművelésügyi államtitkár, az erdélyi kérdések kormánybiztosává Hossu Jon vezérfelügyelőt és a dobrudzsai népcseré

kormánybiztosává Camil Manuila vezértitkárt nevezte ki az államvezető.

Ion Antonescu tábornok miniszterelnök államvezető és Corneliu Georgescu, a nemzetgazdasági minisztérium kolonizációs és kiürített területekre vonatkozó ügyek államtitkára törvényrendeletet írt alá, amely szerint az északerdélyi, besszarábiai és északbukovinai menekültügyek kormánybiztosága, valamint a dobrudzsai népcsere kormánybiztosága ezen államtitkárság hatásköre alá kerül. Ebbe az új szolgálatba minden tárcából becsapatják tisztviselőket, valamint menekült állami alkalmazottakat és kivételesen ideiglenes új technikai személyzet is alkalmazható.

Spanyolország nem maradhat érdektelen

Madrid. (Rador.) Spanyolország nem maradhat érdektelen az új európai rend kialakulása alkalmával — írja az Informaciones című spanyol lap cikkében — amelyben Serrano Sunner berlini utjával foglalkozik. Nem felejtethetjük el — írja többek között — hogy a muzulmán világ történelmileg Spanyolországhoz tartozik és ami civilizációjukat honosítottuk meg az amerikaiak között. A mi férfias viselkedésünk, melyet három éves háborunkban is bebizonyítottunk, kötelez bennünket arra, hogy jelentős szerepet játszzunk Európa életében.

Határozottan cáfolják a tempelhofi repülőtér bombázásának híreit

Berlin. Négy millió ember és a Berlinben dió fenn hirdett és amely szerint 13-ról lévő egész diplomáciai testület élő cáfolat 16-ra virradó éjjel angol bombák érték volna arra az angol állításra, amelyet az angol rá- a tempelhofi repülőtér, Vasárnapról hétfőre

virradó éjjel — mondja a német hivatalos jelentés — csak az északnyugati munkásnegyedek ellen voltak angol légitámadások és a tempelhofi repülőtér a háboru kezdete óta nem érte egyetlen ellenséges támadás sem.

Az elmúlt éjjel egyetlen gép sem jelent meg a német főváros felett, úgy hogy most fellelvődik a kérdés, vajon a babérikon nihenek-e az angol repülők vagy bizonyos hiány mutatkozik a nagy „angol felkészültségben”. Nem kizárt, hogy az angol hadvezetőség a küszöbön álló nagy német offenzíva tekintetével a színterrel pontosított minden erőt a sziget országban.

Az angol hajóhad veszteségei

London. (Rador.) A brit tengernagyi hivatal közli az utóbbi heti kereskedelmi hajóter-vesztések adatait. A jelentés szerint tíz hajó pusztult el 28.200 ösztonna tartalommal, további négy szövetséges hajó 18.449 ton natartalommal és két semleges hajó 7.848 ton natartalommal. A brit jelentésekben nem foglaltatnak benne azok a veszteségek, amelyek a szeptember 7. 8. és 9-én történt német légitámadásokkor érték az angol kereskedelmi hajókat, mert ezekről a veszteségekről nem érkeztek be pontos jelentések. Általában az utóbbi heti veszteség ma is a felével kevesebb volt, mint az 52-ik háborus heti veszteség.

Német konzern kancsolódott be a magyarországi petroléumterületek kiaknázásába

Berlin. A bucurestii sajtó beszámol róla, hogy a bécsi Süd Ost-Echo című lap szeptember hatodik száma a következőket írja: Szeptember harmadikán egyezményt írtak alá a magyar kereskedelemügyi minisztériumban, amely az ország területén található petroléum források kiaknázásáról szól. Az egyezmény értelmében a Winterhall konzern vezetése mellett német érdekcsoport alakul a terv kivételére. Magyar részről Varga kereskedelemügyi miniszter, német részről Zengraf meghatalmazott miniszter írták alá az egyezményt.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094 számú 1938. július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetései, fűrdő- és gyógyhely-hirdetések szavanként 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavanként 2 leu. A fenti rendelkezések értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

OKTATÁS

Erettségizett fiatalember jó eredményel korrepetál magántanulókat is előkészít, főleg számtanból és nyelvekből. Gojdu 4. I. emelet. 4618

ALKALMAZÁST KERES

Intelligens, németül beszélő nő elhelyezést keres lehetőleg egyedülálló nőnél. Cim a kiadóban. 4614

4-6 éves gyermek mellé ajánlkozom. Perfekt beszélék románul. Cim a kiadóban. 4621

Inkasszáns állást keres garanciával, perfekt román, magyar nyelvtudással, esetleg más állást is vállal. Cim a kiadóban. 4616

Román és magyar nyelvet tökéletesen bíró fiatalember inkasszánsi, akvizitóri, raktárnoki vagy hasonló természetű bizalmi állást keres. Választ „Korrekt” jelígre a kiadóba kér.

Férfiszabó kis és nagy munkában per-fekt, állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Gyors munkaerő” jelígre.

ALKALMAZÁST NYER

Ugyes nőiszabó-segéd állandó munkára felvételt. Oláh. Bul. Reg. Maria 9. 4623

Házmesternek házaspár, vízvezeték-szerelő előnyben, felvétel. Piata Avram Iancu 17. 4625

Kifutófiút, rendes, jóvalót felvesz Menczer-konfekció. Fischer Eliz-palota. 4622

Gyakorlott kézi varróleányok felvételnek. Tricotage, Consistorului 42. 4617

Fakihordó boltiszolga azonnalra felvétel. Szücs fűszerüzlet. Piata E. Doamna. 4607

Megbízható minden szakácsnő keresetük. Str. Marasesti 2. 4589

Keresek megbízható minden szakácsnőt magas fizetéssel. Telegdi Str. Seminarului 14. 4515

Szobaleány uriházhoz jó bizonyítványokkal azonnalra kerestek. Cim a kiadóban.

Gyakorlott tricotage elvarró-leányok felvételnek. Str. Consistorului 42. 4586

LAKÁS

Háromszobás modern, elsőemeleti lakás teljes komforttal november 1-re, meg-állapodás esetén esetleg előbb is kiadó. Str. Eminescu 21-23, volt Földes-palota. 4587

Kétszobás lakás olcsón kiadó. Str. Marasesti 6. sarkon. 4604

VÉTEL — ELADÁS

Nepsorsjáték.

Minden nap húzás. 1 sorsjegy 50 leu
GOLDSCHMIDT-BANKBAN.

Keresek 1 szobás, komplet lakást belvárosban. Cimeket a kiadóba kérek. 4612

Új villában egy és kétszobás, összkomfortos modern lakások október elsejére kiadók. Eroul Necunoscut 7. 4610

Sürgösen eladó egy 3+1 lámpás háló-zati rádió. Calea Saguna 32. 4620

Úvegial, 4 méter hosszú, használt állapotban eladó. Megtekinthető Biener kö-telüzlet. 4615

Butorait, eladó dolgait megvesszük magas árrban. Tempo, Palatul Fischer Eliz. Zalogcéduláját olcsón továbbítjuk. Elő-legeit nyújtunk. 4601

Könyv-ritkaságok, szépirodalmi és tudományos művek, magyar-német nyelven, képzőművészeti albumok, nyelv-könyvek, szótárak stb. olcsón eladók. Str. Sinagogei 2-4. 4574

Könyvtárakat és tankönyveket megvételekre keresek. Cimeket a kiadóhivatalba kérek. 4575

Készpénzért

keresek megbízóim részére butorokat, mindenfajta szőnyeget, festményeket, szervizeket, díszfárgyakat stb. Ajánlok butorokat, Underwood írógépet, súlyszíthető Kaiser-varrógépet stb.

Salgóné bizományi üzlet, Calea Banatului 2.

50 lejes népsorsjáték! Húzás minden nap. Kapható a GOLDSCHMIDT-bankban. 4602

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. HÁZAK, TELKEK, FÖLDEK SZÖLLÖK. HAJSCHEK ingatlanforgalmiroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás ugyanott) Telefon: 16-95. 1505

Emeletes bérház öt lakással eladó. — Ugyanott Blaupunkt-rádió. Cim a kiadóban. 4600

Str. Stroiescu 31. sarokház eladó. Bővebbet: Metianu 14-a. 4619

Eladó Pankofán, a piac közvetlen szomszédságában 6½ kat. hold beltelek Rajta van egy 5 szobás masszív lakóház és egy 30x6 méter téglapalota. Ugyanott 4 kat. hold határi föld is eladó. Cim a kiadóban. 4613

Új, háromszobás, összkomfortos, váradi házamat elcserélném aradi hasonló magánházzal. Str. Miron Costin 9. Rob. Gheorghe. 4585

ELCSERÉLNÉM vagy eladnám Tasnád (Szilágy) fekvő földszintes, modern, 6 szobás házamat, egyholdas kerttel. Továbbá Felsőprón (Tasnád mellett) levő 32 kis hold szántó és kaszáló földemet Aradon levő házzal, vagy Arad mellett levő földdel. Cim a kiadóban. 4538

KÜLÖNFÉLÉK

Calea Victoriei 28. sz. háromszobás ház eladó. Ugyanott egy pianó is eladó.